

Debatten om konflikten i Midtøsten på sosiale medier

Undersøkelse av Analyse & Tall
i samarbeid med Amnesty
International Norge

Utarbeidet av

Analyse & Tall SA
St Halvards gate 33
0192 Oslo
www.ogtall.no

I samarbeid med Amnesty International Norge

For mer informasjon kontakt:

Analyse & Tall SA

Innhold

1 Innledning

- Forord
- Bakteppe

2 Sentrale funn

3 Data og metode

- Definisjoner
- Datagrunnlag
- Analysedesign
- Moderering og personvern hensyn

4 Resultater fra Facebook-analysen

- Presentasjon av data og språklige angrep

5 Resultater fra TikTok-analysen

- Presentasjon av data og språklige angrep

6 Kvalitativ analyse av Facebook og TikTok

- Hva handler kommentarene om og hva kjennetegner debattene?
- Hatet mot de utsatte gruppene i konflikten

1

1

Innledning

1

Forord fra Amnesty

Det var en grå dag i oktober, kort tid etter at verden ble rystet av hendelsene den 7. oktober 2023. Som vanlig startet han morgenen med å åpne de mest brukte appene på mobilen, og han merket det med en gang. Plattformene som tidligere var steder for diskusjoner og samtaler var nå fylt med hat og polarisering. Kommentarene ble stadig mer brutale, rettet mot både jøder og muslimer. Det som før kunne ignoreres, var nå overalt – et mørke av hat, trakassering og trusler. Hver post traff dypere, og han kunne kjenne at noe i måten folk kommuniserte på sosiale medier hadde endret seg.

Slik har den digitale hverdagen endret seg for mange jøder og muslimer i Norge i løpet av det siste året. Amnesty Norge har sammen med Analyse & Tall kartlagt debatten på sosiale medier etter angrepene på Israel den 7. oktober og den påfølgende krigen i Gaza. Denne rapporten viser hvordan både jøder og muslimer i Norge har blitt mer utsatt for netthets. Språklige angrep, islamofobi og antisemittisme har blitt mer vanlig. Den truende debatten skaper et klima der vi risikerer at mange trekker seg fra den offentlige samtalen fordi de er redde for å bli utsatt for hat. Vi står overfor en situasjon der vi risikerer at åpne diskusjoner blir erstattet av stillhet og polarisering. Dette truer både samfunnet og ytringsfriheten.

Etter moderering fra plattformsselskapene eller brukerne selv, står fortsatt 2% av innleggene igjen med islamofobiske eller antisemittiske ytringer. 4% av kommentarene inneholder språklige angrep.

Dette tallet kan synes lite, men husk at siden debatten har økt voldsomt, har det ført til en betydelig økning i språklige angrep og hatefulle kommentarer.

Vel så viktig: Undersøkelsen viser at debatten ellers er svært hard og polarisert. I praksis betyr det at muslimer og jøder som følger debatten på disse plattformene stadig opplever å bli konfrontert med krenkende eller hatefulle kommentarer. Dermed blir det tøffere for dem igjen å ytre seg

En medvirkende årsak til at debatten blir stadig mer polarisert, er at plattformenes algoritmer forsterker det ekstreme. Større åpenhet rundt disse og økt regulering er avgjørende for å beskytte brukerne mot hatytringer og samtidig sikre bedre vilkår for ytringsfriheten. Det samme gjelder plattformenes innholdsmoderering, det er ikke åpenhet om hvordan beslutninger tas om hva som fjernes og hva som får stå. En start hadde vært å kreve samme rapportering som i EU.

Myndighetene må også ta ansvar for å sikre at alle har tilgang til rettferdighet og beskyttelse mot diskriminering. Derfor ønsker Amnesty International bedre tilgjengelighet til klageinstanser for de som opplever diskriminering, samt mer presis statistikk om rasisme for å synliggjøre omfanget. I tillegg må rettssikkerheten styrkes for de som utsettes for hatefulle ytringer, slik at de som rammes får den nødvendige støtten og rettferdigheten de fortjener.

Denne rapporten har vært mulig å gjennomføre takket være økonomisk støtte av Sparebankstiftelsen.

Eksempler på kommentarer i debatten på Facebook

Forferdelig moral disse muslimske araberne har , sønnene som var med å drepe moren deres var , er ikke uregnelige , eller psykiske syke mennesker , men friske oppegående ,aktive mennesker. Grusomt, grusomt ,grusomt.

Neida vi er nok ikke helter, men vi klarer oss fint uten mere "berikelse" fra mittøsten. 😊

(...) Det snus og vendes på fakta til fordel for Jødene om at også hjelpeorganisasjonene har vært med på blodbadet, men det er alltid Judaser iblant oss!!?? (...) Jødene blir ikke bært på gullstol i overskuelig fremtid selv om en liten prest med prestesymbolet under haken prøver å snu forståelsen av det grusomme til uskyldige kvinner og barn som slaktes i tusentall!?? 🙄

(...) Hamas/Hezbollah/Islam er ikke først og fremst ute etter å utslette Israel...det de egentlig er ute etter, er å la Satans ånd få full seier – og dermed betingelsesløst få fylle alt i alle! Å slippe palestinerne med et slikt 'mindset' ut av Gaza – er derfor som å slippe demonene som holdes fanget i jordens indre løs på fredelige og sannferdige mennesker...

Alle har veldig omsorg for jødene som er de verste terroristene i verden, de har drept og ødelagt olivenlundene og pisset i drikkevannet til palestinerne i 70 år Hvor lenge holdt Hitler på i 6 år og da kan de holde på uten at noen protesterer

alle Jøder som har Gud som Far står for sannhet. Derfor hater verden jøder. For vi som har Gud som Far har sannhetens Ånd. Islam e dødens religion å står for DØD. Alle som ikke bøyer seg for Islam e deres Fiender å skal dø.

dette er ikke sharialand eller et lukket forum. Åpne og demokratiske prosesser byr vel deg imot.

alt fra Israel skulle vært fjernet.

elsker ISRAEL ✖ sykdommen heter islam.

Holocaust kortet er oppbrukt.

Bakteppe

Konflikten mellom om Israel og Palestina har røtter som går mange år tilbake i tid. Siden 1967 har områdene der de fleste palestinerne lever, Gaza og Vestbredden, vært okkupert av Israel. Livet til menneskene på Vestbredden blir i stor grad styrt av den israelske hæren, og til en viss grad av palestinske selvstyremyndigheter.¹ Sikkerhetssituasjonen er vesentlig preget av tilstedeværelsen av over 700 000 ulovlige israelske bosettere som har overtatt land og ressurser.² Mens Israel trakk sine militære styrker og bosettere ut av Gaza i 2005, er regionens grenser, luft- og havområder fortsatt kontrollert av Israel som har opprettholdt en blokada av Gaza siden 2007.³

Sivile på begge sider har betalt prisen for mangelen på politiske løsninger og respekt for folkeretten. Tusenvis av palestinere har blitt vilkårlig drept, arrestert eller fordrevet fra landet sitt,⁴ mens sivilbefolkningen spesielt i det sørlige Israel har vært utsatt for stadige raketangrep fra væpnede grupper i Gaza.⁵

Den 7. oktober 2023 gjennomførte Hamas og andre væpnede palestinske grupper et bakkeangrep i det sørlige Israel som førte til at over 1100 mennesker ble drept, og over 5000 skadet.⁶ Mer enn 200 mennesker ble bortført som gisler til Gaza. Som respons på angrepet erklærte Israel krig mot Hamas og startet en omfattende militær offensiv mot Gazastripen, som fremdeles pågår. Per 18. september 2024 er det rapportert om at over 41 000 palestinere er drept, og over 90 000 er skadet.⁷

Samtidig som konflikten på bakken har eskalert, har mediedekningen og innholdet som deles på sosiale medier økt, også i Norge. I kommentarfeltene på sosiale medier raser debatten, og i den fysiske verden rapporteres det om flere tilfeller av fysisk vold, rasisme og trusler mot jøder og mennesker med palestinsk, muslimsk og/eller arabisk bakgrunn.⁸

Fra tidligere analyser av stordata fra sosiale medier, har vi sett at når konflikter, krig og storpolitiske kamper utkjempes andre steder i verden merkes dette godt også i den norske, digitale debatten. Ekstreme holdninger, konspirasjonsteorier eller negative stereotyper kan komme til uttrykk i offentlige kommentarfelt, og kan bidra til å spre budskap om hat, rasisme og vold.

Samtidig ser vi at forekomsten av falske nyheter og desinformasjon på nettet er en katalysator for å oppildne hat mot minoritetsgrupper. I perioden etter eskaleringen av konflikten den 7. oktober 2023, har det vært et enormt omfang av falsk og misvisende informasjon om situasjonen på bakken i sosiale medier.⁹ I tilfeller der det etablerer seg en svært fiendtlig digital atmosfære, kan det føre til økt risiko, trusler og vold mot minoriteter og sårbare grupper. Derfor er det viktig å sikre bedre og bredere innsikt i hvordan debatter om polariserende temaer utspiller seg på nettet – også i Norge i kjølevannet av krigens eskalering.

Er det tegn til at tonen i den offentlige debatten i Norge har hardnet som et resultat av angrepet i Israel 7. oktober, og den påfølgende krigen i Gaza? Og hvordan omtales de ulike gruppene når konflikten diskuteres?

2

2

**Sentrale
funn**

2

Facebook-debatten om Midtøsten intensiveres kraftig etter 7. oktober

Engasjementet for å diskutere Midtøsten-konflikten er sterkt økende etter 7. oktober.

Gjennomsnitt antall kommentarer under oppslag om Midtøsten-konflikten øker med **190 prosent** i mediene og politikernes kommentarfelt på Facebook etter 7. oktober.

Når mediene og politikerne poster et innlegg om Midtøsten-konflikten øker antall kommentarer med

190%

etter 7. oktober

Språklige angrep øker på TikTok og Facebook etter 7. oktober

Samtidig som antallet kommentarer under innlegg om Midtøsten-konflikten øker etter 7. oktober er det også flere angrep i kommentarfeltene både på TikTok og Facebook. På Facebook øker gjennomsnittlig antall angrepskommentarer under innlegg fra 2,2 til 4,9, mens tilsvarende på TikTok er en økning fra 0,39 til 5,57.

Totalt inneholder fire prosent av kommentarene som inngår i debatten om Midtøsten-konflikten på TikTok enten stigmatiserende, nedsettende, krenkende, stereotypisk, ekskluderende, sjikanerende eller truende ytringer.

På Facebook utgjør andelen språklige angrep 3 prosent.

Ordsiftet intensiveres i perioder med utviklinger og eskaleringer i konflikten og den generelle trenden er at ordsiftet har blitt hardere.

”

Det er du som støtter terrorist søppel og voldtekt, mishandling og drap/halshugging av kvinner og barn. Det er det kun mentalt syke personer som gjør.

Angrep og hat mot de utsatte gruppene i konflikten

To prosent av kommentarene som står igjen etter moderasjon på offentlige sider og profiler på Facebook og TikTok inneholder antisemittisme eller muslimfiendtlighet.

Før 7. oktober finner vi få eksempler på kommentarer som inneholder antisemittiske eller muslimfiendtlige budskap når Midtøsten-konflikten diskuteres.

”

Ja mye som foregår blant jøde eliten der som ikke du og jeg vet så mye om. Store penger og korrupsjon på høyt nivå.

Ulike oppfatninger av fakta, sannhet og gyldig argumentasjon

Diskusjonene om Midtøsten-konflikten på Facebook og TikTok tar ofte utgangspunkt i spesifikke hendelser, men hendelsene både tolkes og vurderes svært forskjellig. I tillegg strides man om sannheten i informasjonen som deles.

Grunnleggende forskjellig oppfatning av historiske hendelser er også svært utbredt og gjør at vi finner lite forståelse for andres perspektiver i meningsutvekslingene.

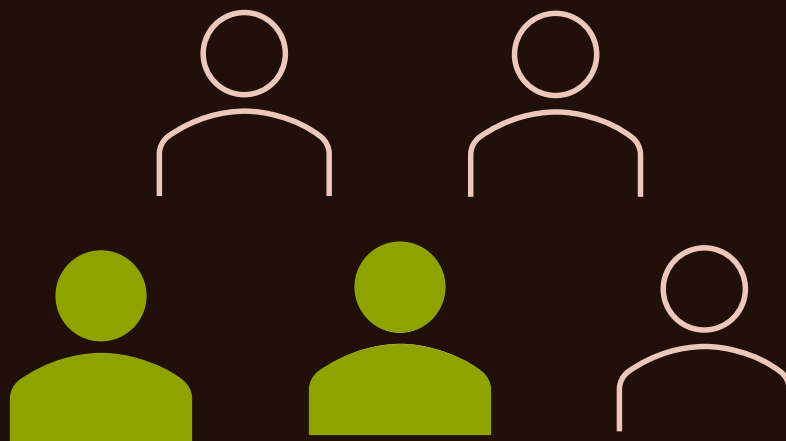
”

«Israel er jødene sitt land, de fikk det i eie for 4000 år siden. Og palestinerne i Israel har det ikke vondt. Det er du som ikke følger med.»

En polarisert debatt med svært få nyanser

En stor del av ytringene som ikke inneholder språklige angrep eller hatefulle ytringer inneholder likevel tungt skyts mot meningsmotstandere.

Forståelse, enighet og læring mellom meningsmotstandere er nærmest fraværende fra den offentlige samtalen på sosiale medier om konflikten i Midtøsten.

3

3

**Data &
metode**

3

Definisjoner

I denne analysen har vi undersøkt omfanget av språklige angrep når Midtøsten-konflikten diskuteres på Facebook og TikTok. I tillegg har vi kartlagt forekomsten av antisemittisme og muslimfiendtlighet i debatten. I det følgende vil vi forklare hva vi legger i begrepet språklige angrep og hvilke definisjoner vi har lagt til grunn for den manuelle kodingen av antisemittisme og muslimfiendtlighet.

Ved å benytte språkalgoritmen A&tack 2, som Analyse & Tall tidligere har utviklet, kan vi kvantifisere debattklimaet i den digitale, offentlige samtalen på et mer overordnet nivå. Men, hva er et språklig angrep?

Språklig angrep

Et språklig angrep innebærer at en kommentar inneholder en eller flere av følgende:

Stigmatiserende, nedsettende, krenkende, stereotypiserende, ekskluderende, sjikanerende eller truende ytringer.

Et språklig angrep dekker altså både over det man kan kalle støtende kommentarer, men også hatefulle ytringer, der ytringen

rettes mot beskyttede grupper og individer. Ved å måle omfanget av språklige angrep i debatten, kan vi si noe om hvor hard tonen er på et overordnet nivå, og i sammenligning med andre tema.

Muslimfiendtlighet & antisemittisme

Definisjonene som legges til grunn for den manuelle kodingen av antisemittisme og muslimfiendtlighet er fra Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter sin rapport om "Holdninger til jøder og muslimer i Norge 2022". Definisjonene som er lagt til grunn hensyntar skillet mellom (legitim) Israel-kritikk og (illegitim) antisemittisme, og mellom (legitim) religionskritikk og (illegitim) muslimfiendtlighet. Dette er et viktig skille for å beskytte ytringsfriheten, og sikre konstruktiv debatt om betente saker.

Muslimfiendtlighet kan defineres som utbredte negative fordommer samt handlinger og praksiser som angriper, ekskluderer eller diskriminerer mennesker på bakgrunn av at de er, eller antas å være, muslimer. Muslimfiendtlighet er når muslimer tillegges iboende negative egenskaper kun i kraft av å være muslimer.

Følgende eksempler er gjeldende:

- Muslimer ønsker å overta Europa og utnytter deler av eliten for å fremme sine mål
- Muslimer er først og fremst lojale mot islamske lover og derfor illojale overfor norske/europeiske verdier
- Muslimer kan ikke integreres fordi de egentlig ikke vil
- Muslimer forakter demokrati og utgjør en trussel mot vestlig kultur
- Muslimer snakker med to tunger
- Muslimer er styrt av en hatefull gud
- Muslimer undertrykker kvinner, og den muslimske mannen er styrt av en primitiv seksualitet
- Muslimer er voldelige
- Muslimer er mindreverdige

Antisemittisme kan defineres som negative holdninger og handlinger rettet mot jøder, eller det som oppfattes som jødisk, basert på bestemte forestillinger om jøder. Et fellestrekk er at de tillegger jøder som kollektiv iboende (primært) negative karaktertrekk.

Eksempler på historisk utbredte antisemittiske forestillinger er:

- Jøder er mektige og arbeider i det skjulte for å fremme egne interesser
- Jøder utgjør en trussel mot det bestående
- Jøder er mindreverdige
- Jøder er illojale
- Jøder tror de er bedre enn andre
- Jøder er ikke til å stole på
- Jøder utgjør et fremmedelement i samfunnet
- Jøder utnytter Holocaust til egen fordel /står bak Holocaust / har skapt «myten» om Holocaust
- Jøder er uforsonlige og hevngjerrige

Som hovedregel er kommentarer kodet som antisemittisme eller muslimfiendtlig der gruppen jøder eller muslimer nevnes eksplisitt. I noen få tilfeller forekommer det kommentarer der ikke jøder eller muslimer nevnes eksplisitt, men der meningsinnholdet sammenfaller med utbredte negative fordommer mot disse gruppene. Der denne sammenhengen forekommer er kommentaren kodet som enten antisemittisk eller muslimfiendtlig. Eksempler på dette er blant annet en kommentar som hevder at alle arabere er terrorister, og en kommentar som tar til orde for at alt fra Israel bør fjernes.

Datagrunnlag

Facebook

For å kartlegge den offentlige debatten om Midtøsten-konflikten på Facebook i Norge, har vi søkt etter publiserte innlegg på offentlige Facebook-sider til norske medier, partier og politikere som inneholder søkeord til debattene vi ønsker å undersøke. Både innleggene og kommentarene til disse innleggene inngår i analysen.

Analyseperioden er 1. januar 2023 til 1. juni 2024.

Mediesider: For norske mediesider har vi søkt etter innhold fra 385 lokale, regionale og nasjonale medier.

Politikersider: Populasjonen består av Facebook-sider som er tilknyttet de ni partiene som er innvalgt på Stortinget i inneværende periode (2021 – 2025). Sidene er valgt ut etter følgende kriterier:

- Lokale partisider
- Nasjonale partisider, samt ungdomspartiene
- Partienes fylkeslag
- Partiledere, nestledere og partisekretærer i perioden
- Statsråder i perioden
- Stortingspolitikere i perioden
- Partienes fem øverste Stortingskandidater fra hver valgkrets i 2021
- Data er innsamlet gjennom Facebooks åpne API.

308.728 kommentarer

11.181 innlegg

890 Facebook-sider

TikTok

På TikTok har vi tatt utgangspunkt i en forhåndsdefinert liste over offentlige profiler i Norge. Fra disse har vi samlet inn innlegg som inneholder søkeord relatert til Midtøsten-konflikten. Kommentarene til innleggene inngår også i analysen. Perioden vi har analysert er 1. januar 2023 til 1. juni 2024.

Listen over relevante TikTok-profiler er definert i samarbeid med Amnesty.

Profiler er valgt ut etter følgende kriterier:

- De største riksdekkende nettavisene som har profiler på TikTok
- Politiske partier og ungdomspartier som har profiler på TikTok
- De mest fulgte norske TikTok-brukerne i Norge ifølge NRK Betas topp 200-liste
- Samfunnsdebattanter og organisasjoner som har markert seg som fremtredende stemmer i diskusjonen

På bakgrunn av listen over har vi identifisert 33 ulike TikTok-profiler som har publisert innlegg om Midtøsten-konflikten i perioden.

Listen er basert på målrettede søk og er ikke uttømmende for den samlede debatten om Midtøsten-konflikten på TikTok. Vi har inkludert ulike typer profiler for å favne bredden i debatten.

Data er innsamlet gjennom en kombinasjon av et tredjepartsverktøy for innhenting av videoer, samt TikToks API for innhenting av kommentarer til de innsamlede videoene.

64.781 kommentarer

663 innlegg

33 TikTok-profiler

Analysedesign

I arbeidet som ligger til grunn for rapporten har vi gjort bruk av ulike datakilder og metoder. Analysedesignet kan deles opp i følgende fire elementer:

1. Definere søkeordliste

Vi har søkt etter innlegg på både Facebook og TikTok på bakgrunn av en liste med relevante søkeord. Listen består av ord, navn og begreper som brukes når Midtøsten-konflikten diskuteres. Til sammen består listen av 49 søkeord.

For å sikre at søkeordene fanger debattene vi ønsker å undersøke har vi gjentatte ganger søkt etter innhold og lagt til eller fjernet søkeord som ikke fungerer for rapportens formål. Vi har for eksempel valgt å utelate innlegg som kun gir treff på «jøde» eller «jødisk» og «muslim» eller «muslimsk» da dette gir en stor mengde feiltreff som ikke omhandler Midtøsten-konflikten spesifikt. Derimot har vi sett at søk på «Israel» og «Palestina» i den aktuelle tidsperioden som hovedregel er relatert til debatten.

2. Datainnsamling

Som beskrevet på forrige side har vi samlet inn innlegg og kommentarer fra offentlige Facebook-sider og TikTok-profiler som har omtalt Midtøsten-konflikten over en periode på 1,5 år. Til sammen har dette resultert i data fra 238 ulike mediasider og 652 politikersider, samt 33 profiler på TikTok. På

TikTok har vi filtrert vekk 35 501 kommentarer fra datagrunnlaget vårt. Disse hadde et innhold (GIF, memes) som ikke er tilgjengelig for innhenting. Omfanget viser imidlertid at det er mye engasjement rundt tematikken. Til sammen består datagrunnlaget vårt av 373 509 kommentarer.

3. Analyse av omfanget av språklige angrep i kommentarene

For å måle tonen i debatten, har vi brukt algoritmen A&ttack2 som kan identifisere om en kommentar er et språklig angrep eller ikke. A&ttack2 ble utviklet av Analyse & Tall i Danmark, og tilpasset det norske språket i forbindelse med vår nasjonale kartlegging av hatprat på nett i Norge.¹⁰

Algoritmen er trent på omlag 135 000 danske og norske kommentarer som manuelt er klassifisert som 'angrep' eller 'ikke angrep'. Ved å mate disse klassifiserte kommentarene til en nordisk språkmodell, har vi produsert en finjustert modell, som kan kjenne igjen språklige angrep. For mer informasjon og definisjoner som er brukt, henviser vi til vårt tidligere arbeid.

Gjennom ulike kvantitative analyser undersøker vi blant annet hvilke Facebook-sider og TikTok-profiler som har størst andel angrep, og ser på hvilke hendelser i den virkelige verden som bidrar til de hardeste debattene.

4. Kvalitativ analyse av et randomisert utvalg kommentarer på Facebook og TikTok

For å få et mer utfyllende bilde av hva som kjennetegner debatten har vi gjort en kvalitativ dybdeanalyse av kommentarer til innlegg på Facebook og TikTok. Vi har gjort et randomisert utvalg av omlag 3 prosent av de tilgjengelige kommentarene på Facebook og på TikTok. Dette tilsvarer henholdsvis 10 000 kommentarer på Facebook og 1 661 kommentarer på TikTok.

Vi har kodet og vurdert kommentarene på bakgrunn av to ulike variabler:

1. Hva den spesifikke kommentaren i hovedsak dreier seg om, fordelt etter følgende tematikk:

- Krigshandlinger og utvikling i konflikten
- Historiske narrativ
- Norsk utenrikspolitikk som omhandler Midtøsten
- Andre lands utenrikspolitikk som omhandler Midtøsten
- Generelle støtteerklæringer til partene i konflikten
- Kritikk eller hets av en folkegruppe
- Folkerett eller humanitærrett i tilknytning til konflikten
- Kritikk av andres standpunkt om konflikten
- Ikke relevante

Kommentarfelt på Facebook er flytende i betydningen av at debattene kan spore av fra temaet som i utgangspunktet diskuteres. Videre oppstår det nokså ofte polemikker ulike brukere imellom. For å tydeliggjøre kommentarer som er skrevet som respons på andre brukeres meninger og holdninger har vi inkludert variabelen «Kritikk av andres standpunkt» i kodeoppsettet. Denne kategorien inkluderer også kommentarer med personangrep mot andre i kommentarfeltet.

Kommentarer som ikke hører inn under de overnevnte temaene er kategorisert som "annet". Her har vi plassert kommentarer som inneholder lenker til ting som tilsynelatende omhandler konflikten og kommentarer som trekker paralleller til andre konflikter og kriger.

Kommentarer som er postet under innlegg om Midtøsten-konflikten, men som ikke omhandler dette temaet, er kategorisert som «ikke relevante».

2. Hvorvidt kommentaren inneholder antisemittiske eller muslimfiendtlige utsagn og holdninger.

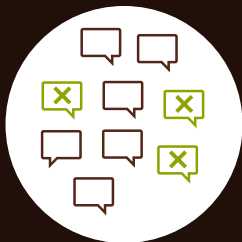
Til grunn for vurderingen ligger Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters definisjon av antisemittisme og muslimfiendtlighet, som beskrevet på side 15-16 i rapporten.

Analyseelementer

Innsamling av data ved bruk av søkeord

Ved hjelp av søkenøkler har vi samlet inn relevante innlegg og kommentarer fra 890 offentlige Facebook-sider samt 33 offentlige TikTok-profiler. Data for begge plattformer er hentet i perioden 1. januar 2023 til 1. juni 2024.

Algoritme

Med algoritmen A&tack2 identifiserer vi andel kommentarer i den offentlige debatten om Midtøsten-konflikten som inneholder språklige angrep.

Kvalitativ metode

Manuell koding av nesten 12.000 kommentarer har bidratt med mer dybdekunnskap om debatten.

Hva kjennetegner TikTok og Facebook?

TikTok er en digital plattform som primært er basert på korte videoer, hvor innholdet ofte er preget av kreativitet og rask konsumering. I motsetning til Facebook, som fokuserer på sosiale nettverk og interaksjoner mellom venner, er TikTok drevet av en algoritme som fremmer innhold basert på brukerens engasjement, snarere enn antallet følgere. Plattformens struktur vektlegger rekkevidde og viral spredning, hvor muligheten for eksponering avhenger av innholdets appell og interaksjon, snarere enn et etablert sosialt nettverk.

Plattformenes moderering

Fordi Facebook og TikTok er levende plattformer vil det alltid være en diskrepans mellom innholdet som til enhver tid er tilgjengelig og det innholdet som vi på et tidspunkt har innsamlet. Grunnen til dette er at plattformen selv, sideadministratorer eller brukere kan ha moderert eller slettet kommentarer uten at vi ser at noe mangler.

Når vi analyserer debattklimaet basert på kommentarfelt, må vi derfor være oppmerksomme på at moderasjonen viser et filtrert bilde. Dette gjør at ekstreme ytringer eller språklige angrep kanskje er underrepresentert, mens mer moderate eller akseptable synspunkter blir overrepresentert.

Algoritmene bak plattformenes moderasjon er ikke perfekte, og det er rapportert om utfordringer knyttet til både over- og undermoderering. I noen tilfeller blir ytringer fjernet som ikke nødvendigvis bryter med Facebook eller TikToks retningslinjer, mens i andre tilfeller klarer ikke algoritmene å identifisere skjult eller kontekstuell hatprat.

Spesielt når det kommer til sensitive temaer som Israel-Palestina-konflikten, er det rapportert at denne type politisk innhold og meninger er behandlet ulikt av algoritmene.⁶ Facebook har også fått kritikk for manglende transparens rundt hvordan deres algoritmer fungerer, og hvordan beslutninger om moderasjon blir tatt.

EUs Digital Service Act (DSA) har pålagt de største sosiale medieplattformene å være mer åpne, pålitelige og gjennomsiktige når det kommer til blant annet innholdsmoderering. De er også forpliktet til å rapportere på dette jevnlig, og tilgjengeliggjøre detaljer om omfanget av innhold som er fjernet grunnet brudd på retningslinjer. I følge DSA-rapporten fra TikTok som omhandler oktober – desember 2023, ble innhold fjernet over 2 millioner ganger grunnet at de brøt med plattformens retningslinjer for «sikkerhet og høflighet», som blant annet inkluderer hatefulle ytringer og hatefull adferd.¹¹

I følge Metas DSA-rapportering fra perioden oktober 2023 – mars 2024 ble innhold fjernet over 1 million ganger på Facebook fordi det brøt med plattformens retningslinjer for hatefulle ytringer, og over 900 000 ganger fordi det brøt med plattformens retningslinjer for mobbing og trakassering.¹²

DSA-rapporteringen dekker kun EUs medlemsland, og Norge er derfor ikke inkludert.

Personvern hensyn

Formålet med denne analysen er å se på utviklingstrekk for noen bestemte debatter over tid. Vi undersøker ikke hva enkeltpersoner skriver eller mener om tematikkene. Avsendere av kommentarer er anonymisert av Facebook og TikTok, så vi vet ikke hvem som står bak kommentarene som inngår i datagrunnlaget.

4

4

**Resultater fra
Facebook-
analysen**

4

**Hvor mye omtales
Midtøsten-konflikten
på Facebook?**

Hvor mye skriver mediene og politikerne om Midtøstenkonflikten?

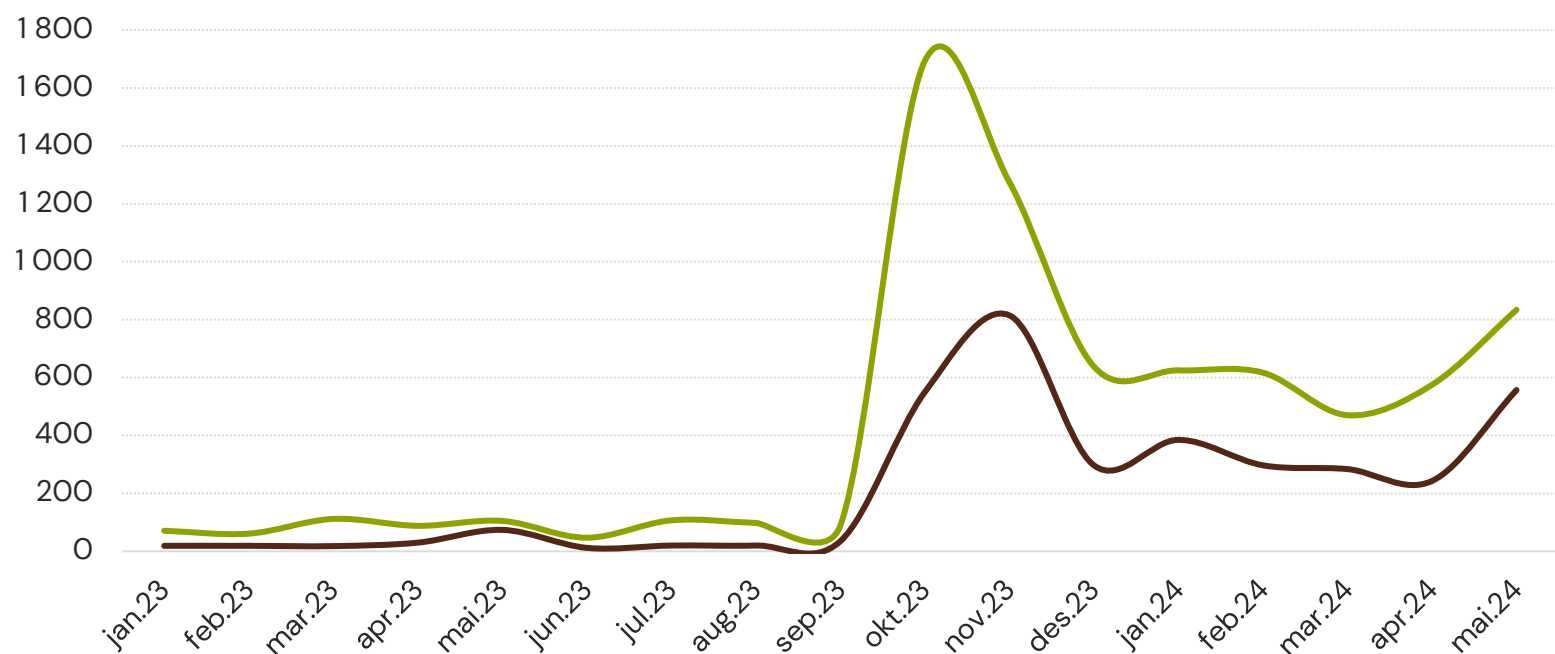
Vi har samlet innlegg fra mediers og politikeres Facebook-sider som omhandler Midtøsten-konflikten, i perioden fra 1. januar 2023 til 1. juni 2024. Målet er å kartlegge debatten både før og etter angrepene 7. oktober, for å belyse hvordan eskaleringen har påvirket det offentlige ordsiftet i Norge.

I løpet av det siste halvannet året har norske riks-, lokal- og regionalmedier publisert 7 506 innlegg relatert til Midtøsten-konflikten, mens politikersidene har publisert 3 675 innlegg.

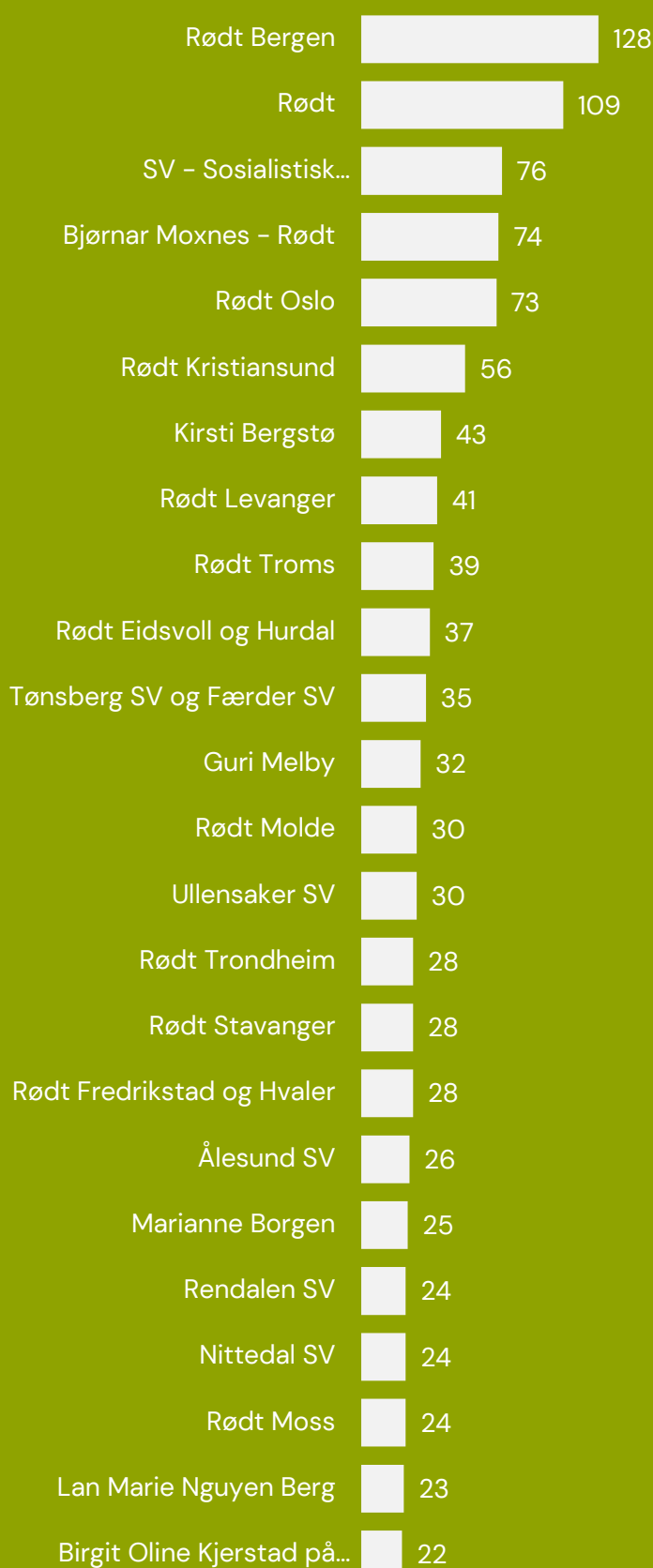
Som diagrammet nedenfor viser, publiserer mediene betydelig flere innlegg enn politikerne. Likevel følger publiseringskurvene et lignende mønster. Før 7. oktober ble konflikten omtalt i en viss grad hver måned, men publiseringshyppigheten økte drastisk etter angrepet og Israels invasjon av Gaza. Det store trykket av innlegg avtar igjen i november og desember samme år, men holder seg på et jevnt høyere nivå enn før 7. oktober.

Antall innlegg over tid (N=11 181)

— Mediesider — Politikersider

Politikersider med flest publiserte innlegg på Facebook

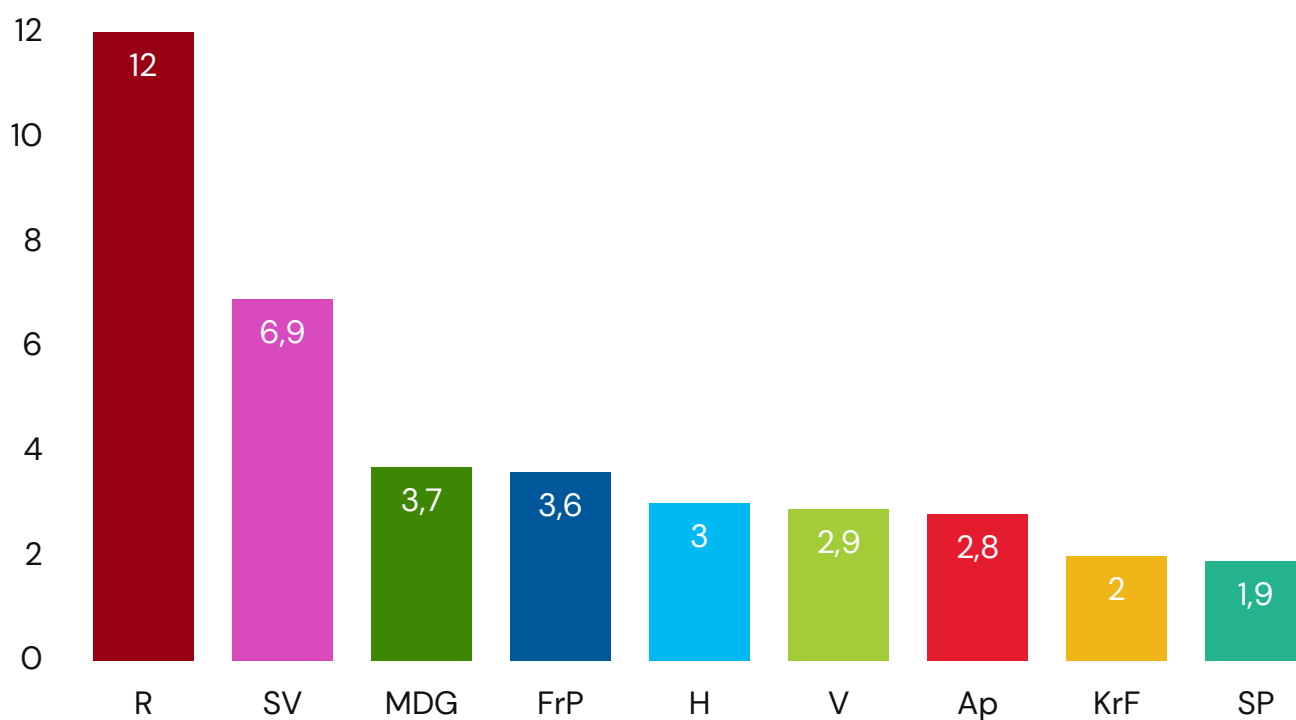

Politiker- sider med mest omtale

Diagrammet viser de 25 norske parti- og politikersidene som har postet flest innlegg om Midtøsten-konflikten. Listen er sterkt preget av partiene som står lengst til venstre i norsk politikk. Blant de mest aktive sidene tilhører 13 Rødt, ni tilhører SV, én tilhører Venstre, og én tilhører MDG.

Både Rødt og SV viser et bredt engasjement på Facebook, hvor både partienes hovedsider, lokallagssider og sidene til enkeltpolitikere har deltatt aktivt i debatten.

Gjennomsnitt antall innlegg per parti

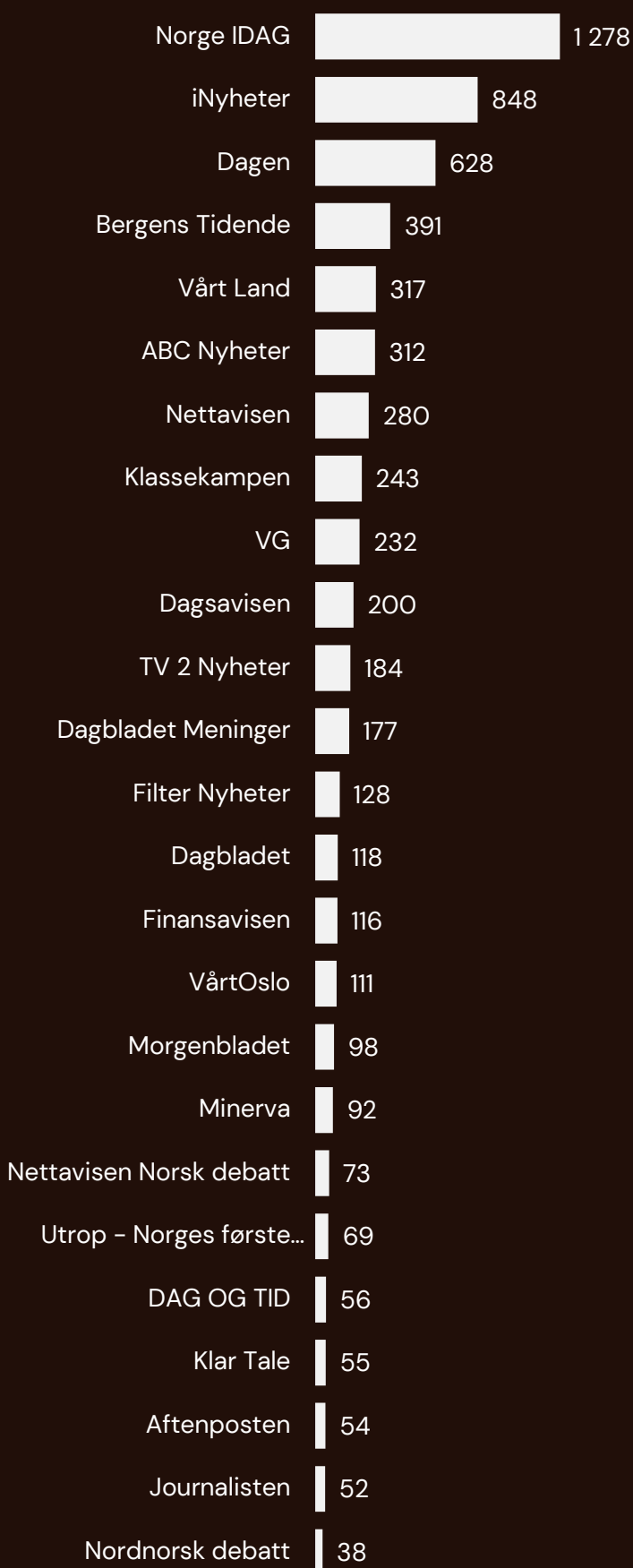
Diagrammet viser gjennomsnittlig antall innlegg om Midtøsten-konflikten som representanter fra de ulike partiene har postet på Facebook. Vi har beregnet gjennomsnittet for å gi et mer representativt bilde av partienes og politikernes engasjement, siden antall aktive sider varierer mellom partiene.

Rødt skiller seg ut med klart størst engasjement, der hver side i snitt har publisert 12 innlegg relatert til Midtøsten-konflikten. På andreplass finner vi SV, med et snitt på 6,9 innlegg per side. Variasjonene mellom de andre partiene er relativt små, men som diagrammet viser, er det KrF og SP som har postet færrest innlegg.

”

Politikere fra Rødt er fire ganger så aktive som politikere fra Arbeiderpartiet

Enkeltmedier med flest publiserte innlegg på Facebook

Medier med mest omtale

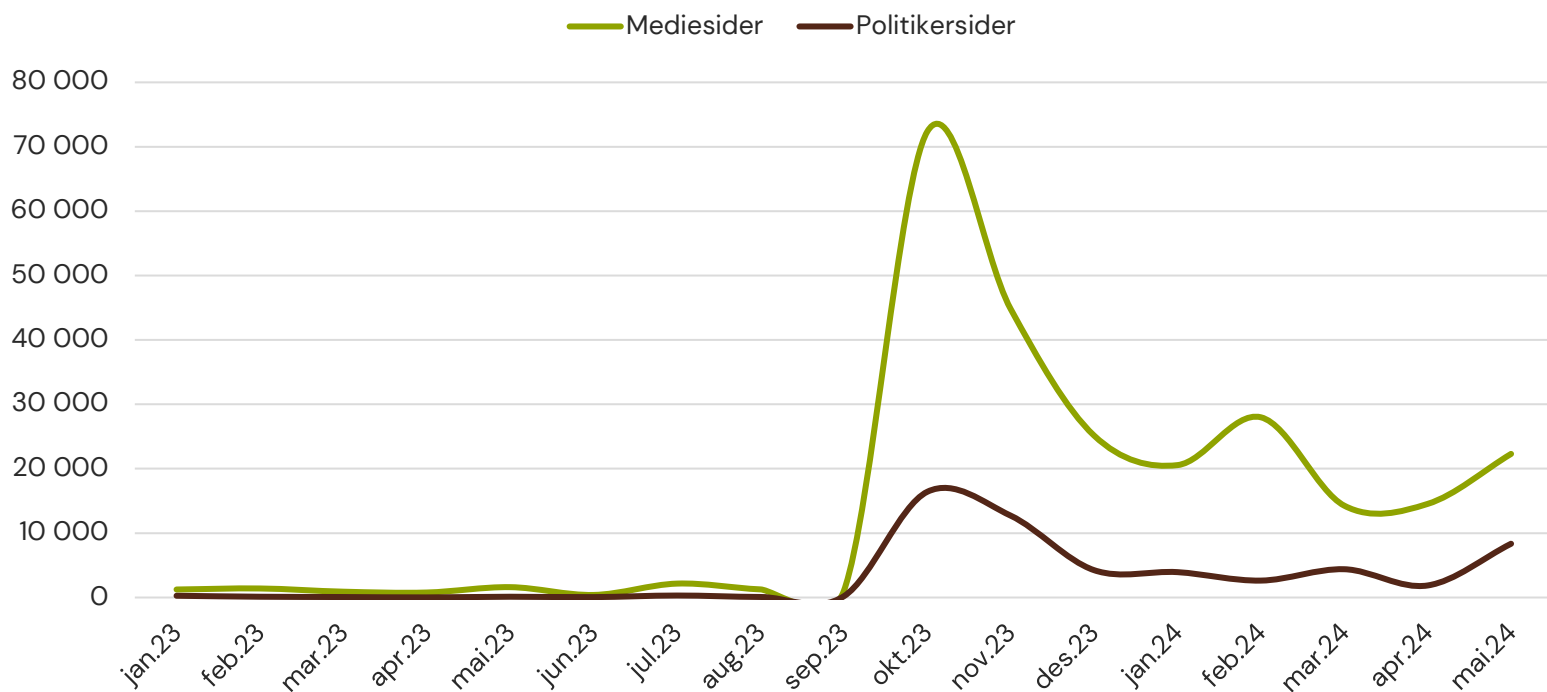
Med 1 278 innlegg om Midtøsten-konflikten på sin Facebook-side, er Norge IDAG mediet som har publisert desidert flest innlegg. Dette reflekterer avisens jevnlige dekning av Israel og Palestina, også før 7. oktober. Blant andre aviser med en kristen profil, finner vi Dagen og Vårt Land, som begge er blant de fem mediene som har publisert flest innlegg relatert til Midtøsten-konflikten på Facebook.

Også iNyheter, tidligere kjent som Resett, har vært en aktiv deltaker i ordsiftet om Midtøsten. Med over 800 publiserte innlegg, er det mediet som har publisert nest flest innlegg. I motsetning til Norge IDAG var iNyheters publiseringer på Facebook før 7. oktober 2023 mer sporadiske.

Hvor mye engasjement skaper Midtøsten-konflikten?

Angrepene mot Israel 7. oktober markerer et vannskille i engasjementet for konflikten blant norske Facebook-brukere. I takt med at mediene og politikerne publiserer flere hundre innlegg om eskaleringen og situasjonen i Israel og i Gaza de påfølgende månedene, er aktiviteten i kommentarfeltene høy. I oktober etterlates det over 70 000 kommentarer på norske mediers innlegg.

Antall kommentarer over tid (N=308 728)

Språklige angrep i Facebook- debatten

Hver 30. kommentar på Facebook inneholder et angrep

På halvannet år har nordmenn etterlatt over 300 000 kommentarer under innlegg om Midtøsten-konflikten på medie- og politikersider på Facebook. Kommentarene inkluderer et stort spekter av ytringer, alt fra en enkelt emoji for å vise støtte, til angrep og hatprat. I dette avsnittet skal vi se nærmere på hvor hardt ordskiftet om konflikten er. For å måle tonen i debatten bruker vi algoritmen A&tack2 til å kartlegge språklige angrep i Facebook-kommentarene.

Med språklige angrep menes stigmatiserende, nedsettende, krenkende, stereotypisk, ekskluderende, sjikanerende eller truende ytring.

Algoritmen har kartlagt at 3 prosent av kommentarene i Facebook-debatten inneholder et språklig angrep. Dette er kommentarer som har blitt stående etter moderering fra plattformene, sideadministratorer eller brukerne selv.

Fra andre undersøkelser vet vi at et hardt ytringsklima i sosiale medier gjør at mange avstår fra å gi uttrykk for meningene sine.¹⁴ Dette er et demokratisk problem fordi viktige og varierte stemmer kan avstå fra å delta i debattene.

På mediesidene inneholder mer enn hver 30. kommentar (3,25 prosent) et språklig angrep, mens på politikersidene utgjør slike angrep 2,3 prosent av den totale debatten om Midtøsten-konflikten.

Selv om mediernes kommentarfelt samlet sett har den største andelen språklige angrep, varierer dette betydelig mellom ulike sider. På de neste sidene ser vi nærmere på utviklingen av angrepskommentarer over tid, og hvilke individuelle medie- og politikersider som har det hardeste ordskiftet når Midtøsten debatteres.

3% angrep i debatten om Midtøsten på Facebook

3,25% angrep på mediesider

2,3% angrep på politikersider

Andelen kommentarer med angrep over tid

Diagrammet under viser utviklingen i angrepskommentarer over tid. Fremstillingen viser andel angrep på medie- og politikersider samlet.

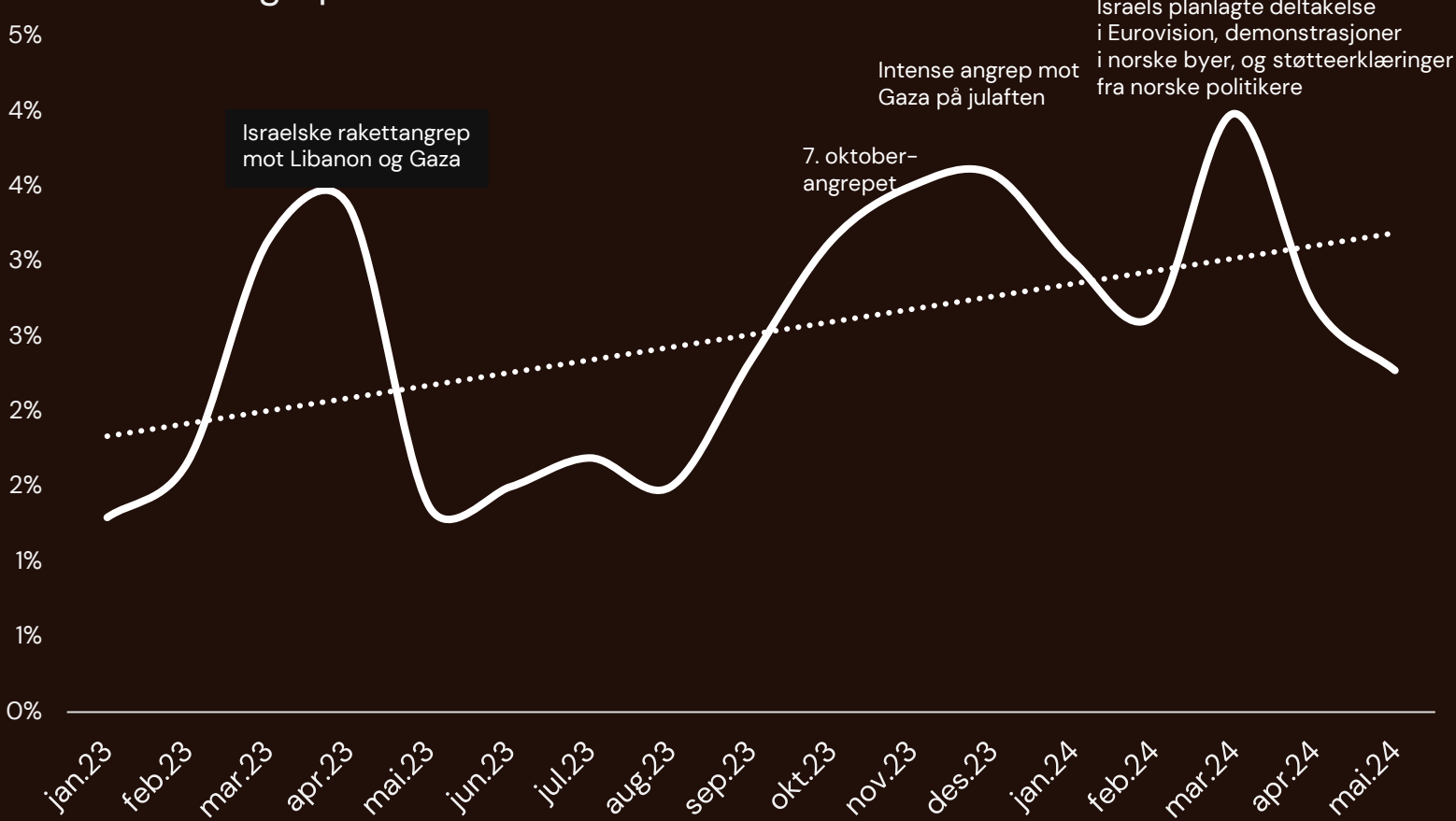
Andelen angrepskommentarer varierer over tid, men den generelle trenden er en økning, noe som indikerer at ordskiftet rundt Midtøsten har blitt hardere. På sitt høyeste utgjør andelen angrepskommentarer nesten 4 prosent.

Når vi analyserer periodene med flest angrep, finner vi at ordskiftet intensiveres i perioder med utviklinger og eskaleringer i konflikten. Dette ser vi også før 7. oktober 2023, eksempelvis i forbindelse med israelske raketangrep mot Libanon og Gaza i april. Det er imidlertid relevant å påpeke at antall kommentarer i denne tidsperioden er betydelig færre, sammenlignet med perioden etter 7. oktober.

Etter Hamas' angrep mot Israel i oktober 2023, holder andelen kommentarer med språklige angrep seg over 3 prosent i nesten alle måneder. Foruten eskaleringer i konflikten, ser vi også at ordskiftet påvirkes av hendelser i Norge, som demonstrasjoner i norske byer og boikott av israelske varer.

De språklige angrepene kommer i form av nedsettende og stigmatiserende kommentarer om de involverte gruppene i konflikten. I mange tilfeller rettes de også mot andre debattanter i kommentarfeltet som svar på meninger og holdninger om konflikten.

Andel angrepskommentarer over tid

Språklige angrep på mediesidene

I løpet av halvannet år har 237 ulike medier publisert over 7 500 Facebook-innlegg med nyheter og meningsstoff om Midtøsten-konflikten.

Når vi analyserer forskjellene mellom ulike typer medier, finner vi at riksdekkende medier har den høyeste andelen språklige angrep i kommentarfeltene, med 3,6 prosent. Lokale og regionale medier har en tilnærmet lik andel, med henholdsvis 3 og 3,1 prosent. Kommentarfeltene til nisjemediene har den laveste andelen, med 2,5 prosent språklige angrep.

Bred dekning, men færre språklige angrep hos nisjemediene

Nisjemediene, særlig de med kristen profil, har publisert flest innlegg om Midtøsten-konflikten. Selv om andelen språklige angrep varierer blant disse mediene, er den gjennomgående lavere enn hos andre medietyper.

Likevel skiller enkelte nisjemedier seg ut. For eksempel har iNyheter, tidligere kjent under navnet Resett, en av de høyeste andelen språklige angrep i vår undersøkelse. Mange av disse kommentarene er rettet mot norske politikeres holdning til konflikten eller inneholder stigmatiserende ytringer om muslimer:

«Kan aldri stole på en muslim»

«Ikke alle muslimer er terrorister men de fleste terrorister er muslimer 🙌»

Stor aktivitet og mange språklige angrep hos de riksdekkende mediene

Kommentarfeltene til de riksdekkende mediene er der Midtøsten-debatten raser som mest. Nesten halvparten av alle kommentarene vi har samlet inn, er skrevet i kommentarfeltene til VG, TV 2, ABC Nyheter og Nettavisen. Språklige angrep kommer i mange former, ofte som reaksjoner på andres meninger om konflikten:

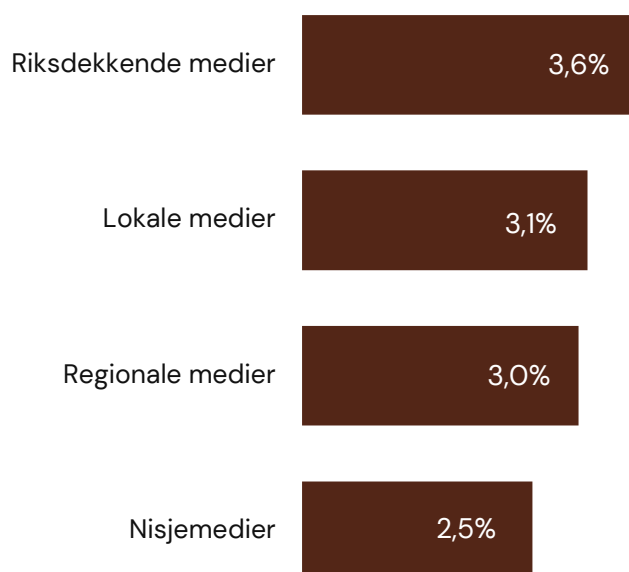
«Ja faktisk betyr det noe, for det var vanlige arabere og hamas rotter som drepte og voldtok sivile Israelere!!»

Også lokale vinklinger medfører språklige angrep

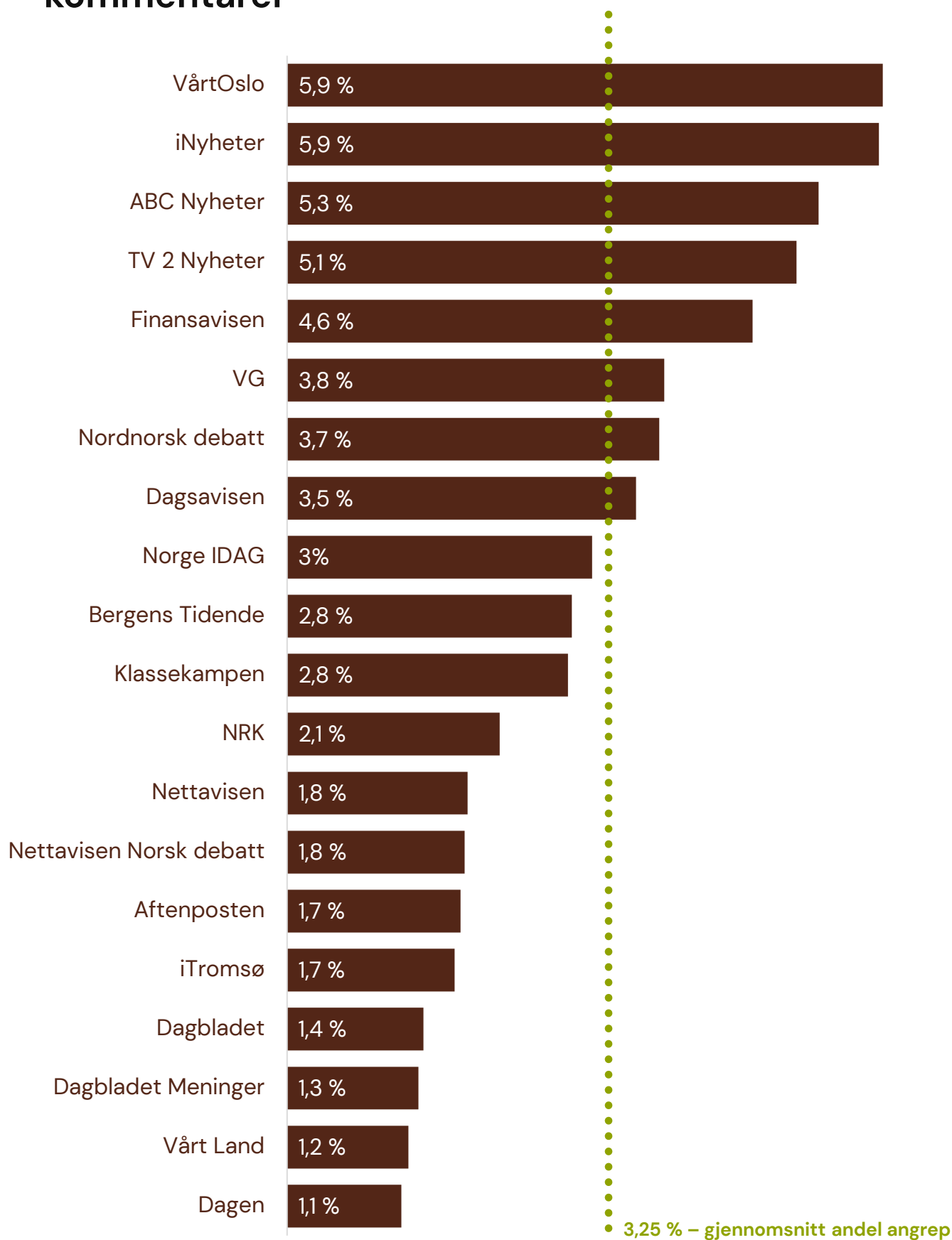
Lokale og regionale medier dekker ofte Midtøsten-konflikten med en lokal dimensjon, som solidaritetsmarkeringer, demonstrasjoner eller lokalpolitiske diskusjoner. Dette kan også trigge språklige angrep:

«Berikelsen åpenbarer seg. Umulig å tenke tanken att disse pro palestinerne vil ha fred hvor enn de befinner seg. Kun en ekkel stor berme».

Andel språklige angrep på Facebook-sider tilhørende ulike medier (n=252 420)

Andel angrep på mediesidene med flest kommentarer*

Eksempel fra debatten på mediesidene

Angrepet mot Gaza julaften og natt til første juledag er en hendelse i den pågående krigen som vekker svært sterke reaksjoner i sosiale medier.

Enkeltinnlegget på mediesidene med flest angrepskommentarer handler om antall døde i dette angrepet. Totalt utgjør angrepskommentarer syv prosent av de samlede kommentarene som står igjen etter moderasjon.

Budskapet i oppslaget fører til sterk fordømmelse av Israels handlinger. Vi ser flere eksempler der staten Israels handlinger fører til ytringer der alle israelere, eller jødene som folkegruppe, påføres kollektiv skyld. I tillegg til antisemittiske utsagn finner vi også flere muslimfiendtlige kommentarer som står igjen i kommentarfeltet.

Språklige angrep hos de ulike politiske partiene

Vi har samlet inn innlegg og tilhørende kommentarer om Midtøsten-konflikten fra 625 forskjellige politikersider på Facebook. Antall publiserte innlegg om konflikten varierer betydelig, fra hele 1 341 innlegg fra partiet med flest publiseringer (R), til kun 64 innlegg fra partiet med færrest (SP).

Engasjement og angrep på FrP-sider

Politikersider tilknyttet FrP har publisert færre innlegg om Midtøsten enn R, SV og Ap. Likevel opplever FrP-sidene det største engasjementet i kommentarfeltene. Dette ser vi ved at FrP har flest samlede kommentarer og høyest gjennomsnittlig antall kommentarer per innlegg sammenlignet med andre partier.

Dette sterke engasjementet følges også av en høyere andel språklige angrep i debatten på FrPs sider. På neste side viser vi at mer enn én av ti kommentarer på Per Willy Amundsens Facebook-side

inneholder stigmatiserende, nedsettende, krenkende, stereotypiske, ekskluderende, sjikanerende eller truende ytringer. Gjennomsnittet for FrP-sider er at 4,5 prosent av kommentarene inneholder slike språklige angrep.

Disse angrepene retter seg mot folkegrupper og religiøse minoriteter knyttet til konflikten. Noen av ytringene kan betegnes som hatefulle, da de angriper beskyttede grupper.

«Det er dette som kalles den sanne islam. Vold, drap, krig og faenskap er det eneste disse dyrene forstår»

Andre angrep er rettet mot politikere selv.

«Mannen er bare helt ufordragelig, ekkel, usympatisk og har nok en diagnose som bare han og fastlegen vet om»

Det finnes også eksempler på en hard tone mot andre brukere i kommentarfeltet:

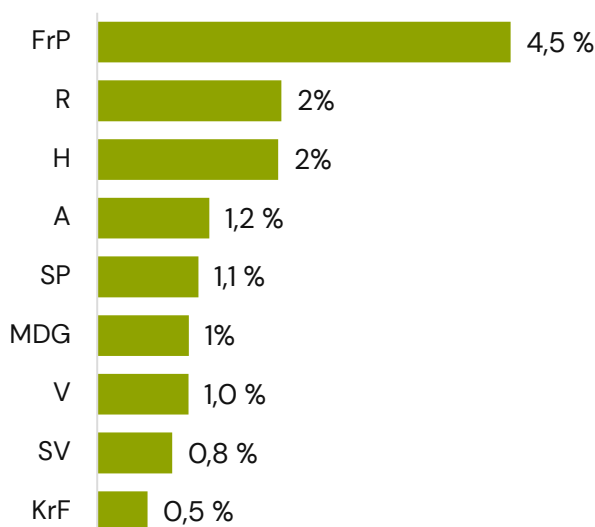
«Si meg er du norsk? dere kommer hit og begynner å diktere og kritisere nordmenn for deres meninger. frekke faen»

Hard debatt på tvers av politisk ståsted

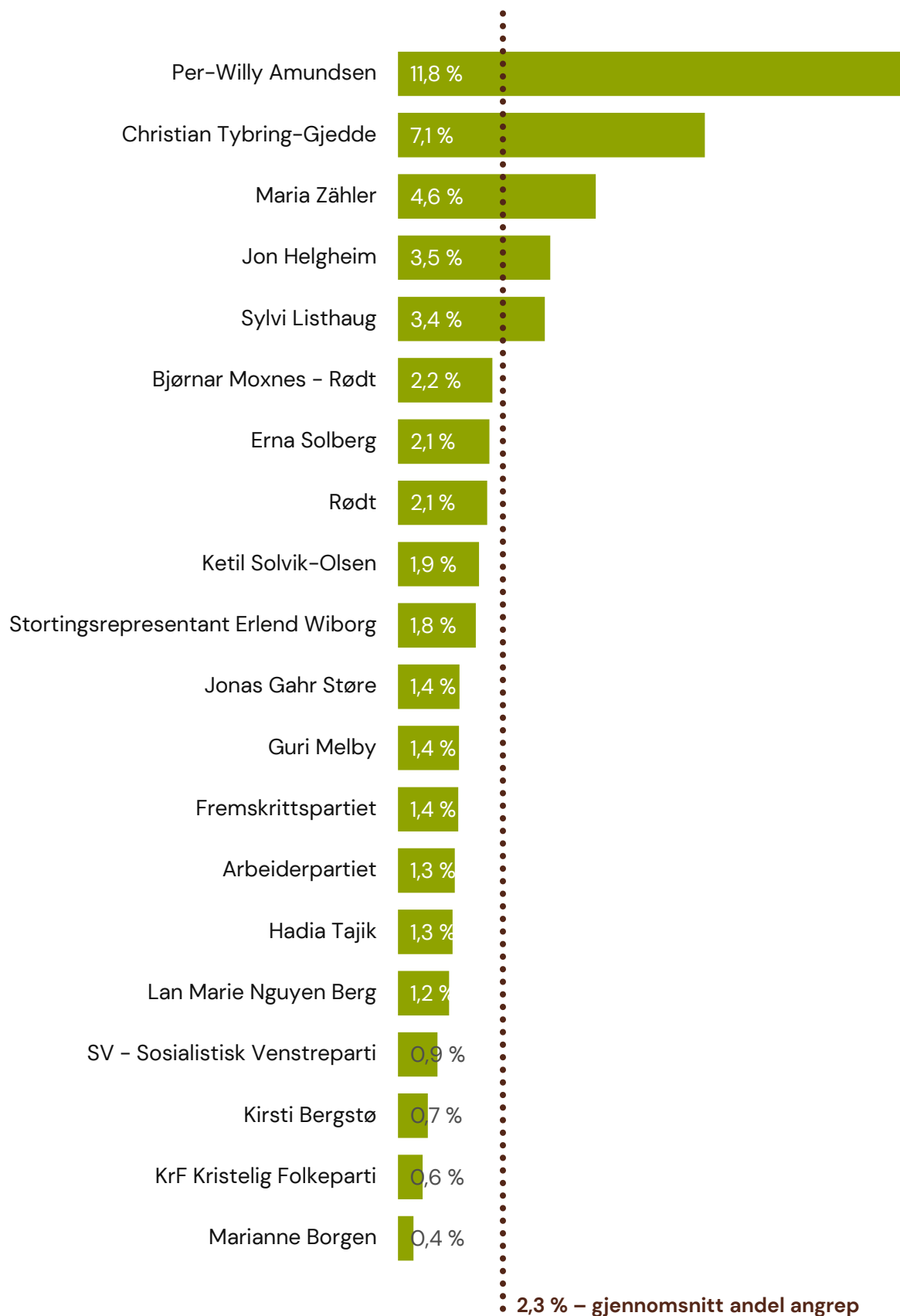
Selv om FrP-sidene har en høyere andel angrep samlet sett, ser vi lignende dynamikker i kommentarfeltene til andre partier. For eksempel er tonen i Rødts kommentarfelt til tider også svært hard og polarisert:

«For et motbydelig monster du er. Ikke kall deg for et menneske, din barbariske morder. Fordi enhver som støtter Israel er medskyldig i drap av uskyldige liv, din morder».

Andel språklige angrep på Facebook-sider tilhørende de politiske partiene (n=55 687)

Andel angrep på politikernesidene med flest kommentarer*

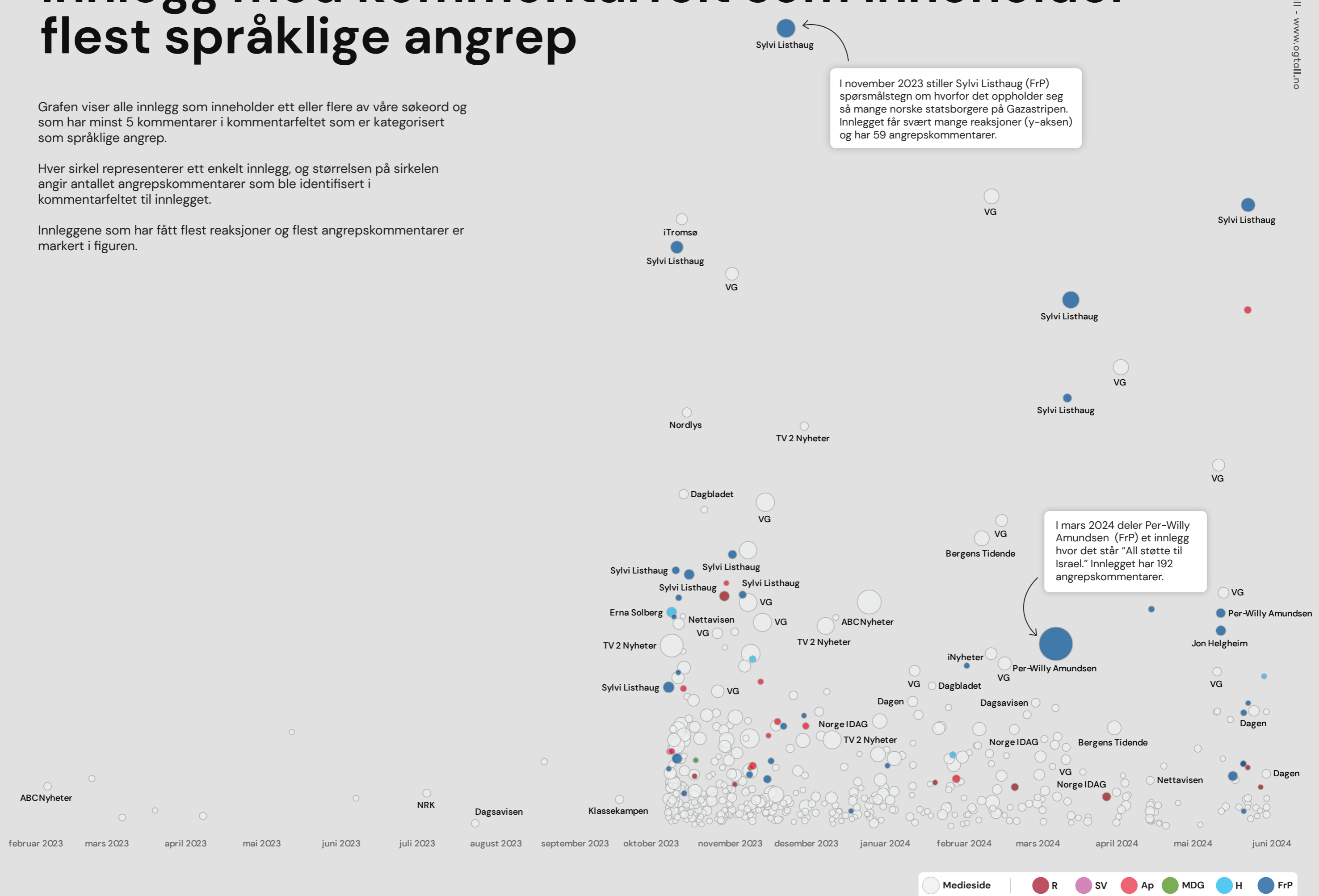
Innlegg med kommentarfelt som inneholder flest språklige angrep

Grafen viser alle innlegg som inneholder ett eller flere av våre søkeord og som har minst 5 kommentarer i kommentarfeltet som er kategorisert som språklige angrep.

Hver sirkel representerer ett enkelt innlegg, og størrelsen på sirkelen angir antallet angrepskommentarer som ble identifisert i kommentarfeltet til innlegget.

Innleggene som har fått flest reaksjoner og flest angrepskommentarer er markert i figuren.

Totale interaksjoner til innlegg

5

5

**Resultater
fra TikTok-
analysen**

5

De ulike profilene vi har undersøkt på TikTok

For å gi et mer utfyllende bilde av hvordan Midtøsten-konflikten diskuteres på TikTok, har vi analysert innlegg og kommentarer fra ulike typer kontoer, inkludert influensere, medier, samfunnsdebattanter, politikere og relevante organisasjoner. Av organisasjoner har vi inkludert TikTok-kontoene til Med Israel for fred og Palestinakomiteen. Videre er også Amnesty inkludert, som representant for en uavhengig menneskerettighetsorganisasjon.

De ulike profiltypene har forskjellige agendaer for sin tilstedeværelse på TikTok. Mediene bruker plattformen til å nå ut med nyheter om dagsaktuelle hendelser til sine ønskede målgrupper, ofte med fokus på å formidle informasjon raskt og effektivt.

Politikere, samfunnsdebattanter og organisasjoner, derimot, benytter plattformen til å fremme mer vinklede budskap som har til hensikt å påvirke og bevisstgjøre offentligheten om sine synspunkter. Influensere bruker sine kontoer til å poste mer personlig og emosjonelt innhold, og tar et bevisst valg om å bruke sine plattformer til å påvirke følgerne sine, spesielt i forbindelse med temaer som Midtøsten-konflikten.

Gjennom denne ulike bruken av TikTok reflekteres hvordan ulike aktører forsøker å forme narrativet og oppfatningene rundt konflikten og den pågående krigen i Gaza.

Influensere

Riksdekkende medier

Politiske partier

Samfunnsdebattanter

Organisasjoner

Hvor mye omtales konflikten på de utvalgte TikTok-profilene?

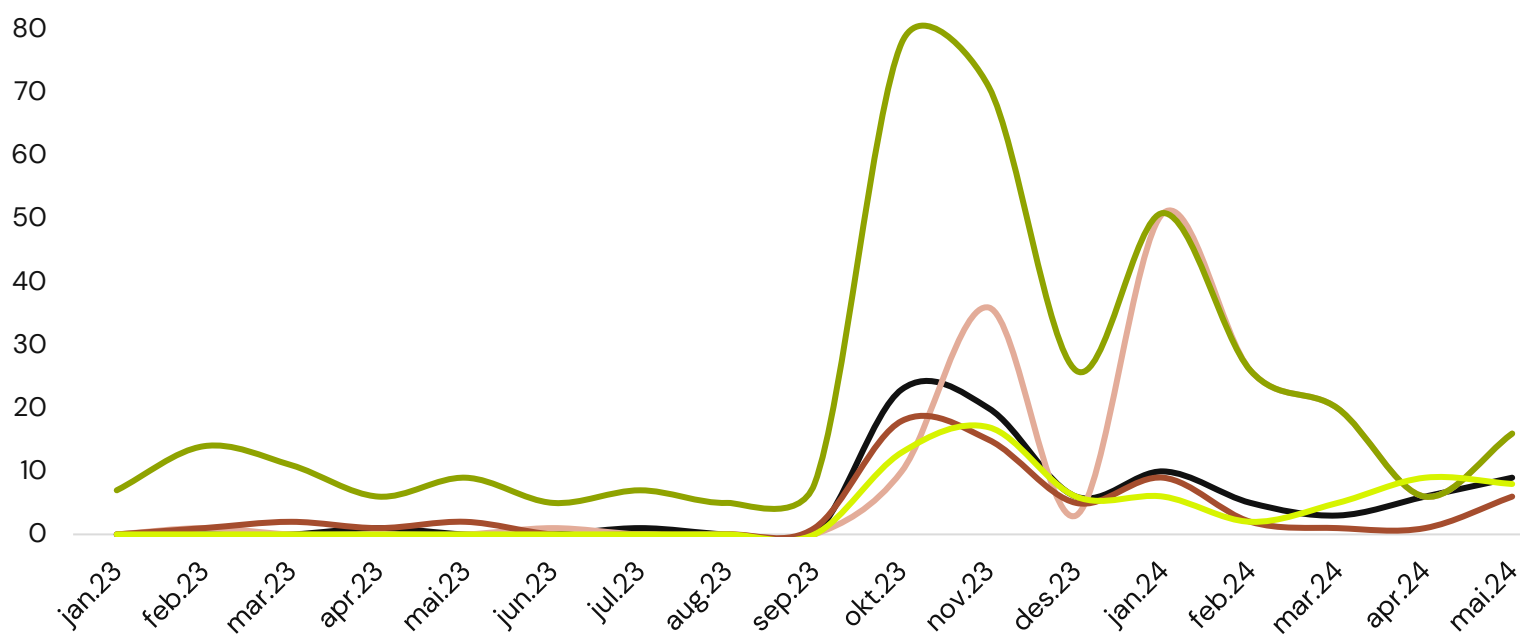
For å undersøke hvordan Midtøsten-konflikten debatteres på TikTok har vi søkt etter innhold fra både nyhetsformidlere, opinionsdannere og organisasjoner. Til sammen har vi samlet inn 663 ulike innlegg om Midtøsten-konflikten fra 33 ulike kontoer.

Diagrammet under viser antall publiserte innlegg om Midtøsten-konflikten i analyseperioden (1. januar 2023 – 1. juni 2024). Det er lite omtale av Midtøsten-konflikten på de utvalgte profilene før 7. oktober 2023.

Av de utvalgte profilene vi har analysert er det organisasjonene Med Israel for fred og Palestinakomiteen som har vært mest aktive på TikTok, etterfulgt av politikere og medier.

Antall innlegg over tid (N=663)

— Medier — Politikere — Organisasjoner — Influensere — Samfunnsdebattanter

Engasjement i debatten på TikTok

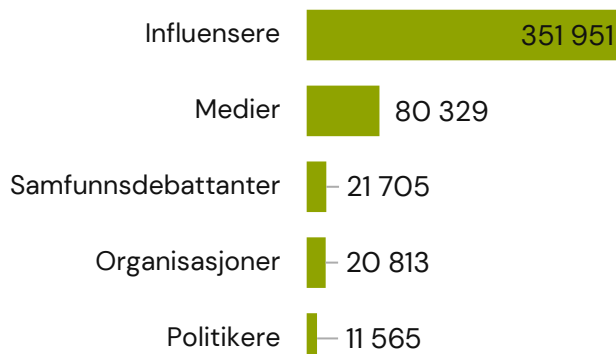
Vi har analysert hvilke typer TikTok-profiler som har størst gjennomslagskraft når de poster om Midtøsten-konflikten. Diagrammene til høyre viser gjennomsnittlig antall visninger, «likes» og kommentarer som mediene, politikerne, samfunnsdebattantene, organisasjonene og influenserne oppnår på sine videoer om temaet.

Når vi ser på gjennomsnittlig antall visninger per video om Midtøsten-konflikten, er det klart at influensere når ut til et betydelig større publikum enn de andre profilene. I snitt får influensernes videoer over 350 000 visninger, mens videoene fra de riksdekkende medienes TikTok-kontoer i snitt oppnår omkring 80 000 visninger. Diagrammet i midten viser også at influensere mottar flere «likes» på sine videoer, noe som indikerer en høyere grad av anerkjennelse og engasjement.

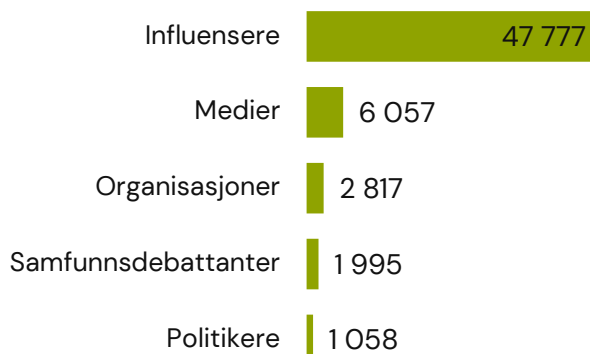
Gjennomslagskraften til de ulike kontoene er knyttet til hvor mange som eksponeres for innholdet. Her har influenserne en klar fordel, da TikTok er deres «hjemmebane», mens medier og politikere ofte bruker plattformen som en kanal for å nå et yngre publikum. Selv om en influencer kan generere mer engasjement enn en politiker, kan politikere ha en mer målrettet og strategisk tilnærming til sitt innhold. Likevel gir dette en tydelig indikasjon på den potensielle påvirkningskraften influenserne har når de velger å engasjere seg i et tema, eller som i dette tilfellet, en konflikt og en krig.

Det nederste diagrammet viser at det er mest aktivitet i kommentarfeltene til medieprofilene og samfunnsdebattantene på TikTok. Dette kan tyde på at disse spiller en viktig rolle som arena for debatt, selv om de gjennomsnittlig oppnår færre visninger og likes enn influenserne.

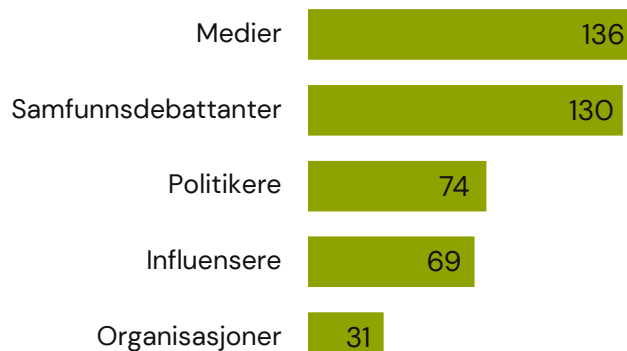
Gjennomsnitt antall visninger per video hos ulike profiler på TikTok

Gjennomsnitt antall «likes» per video hos ulike profiler på TikTok

Gjennomsnitt antall kommentarer per video hos ulike profiler på TikTok

Engasjement på TikTok

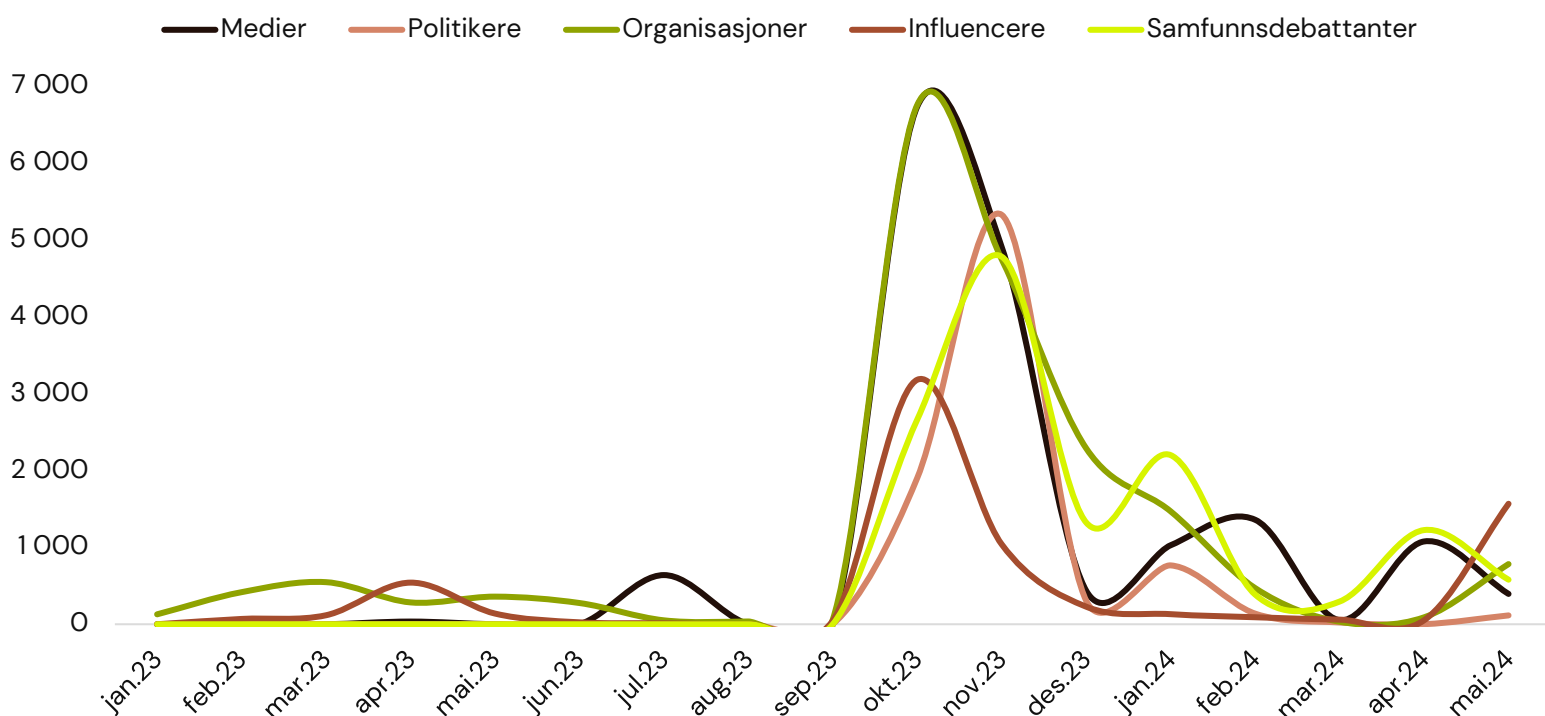
Til sammen har vi samlet inn over 64 000 kommentarer under innlegg om Midtøstenkonflikten på TikTok. Diagrammet viser hvordan kommentarene fordeler seg i perioden.

Tidligere i dette avsnittet så vi at det publiseres flest innlegg i tiden etter Hamas' angrep i oktober 2023, og i de første månedene etter at Israel starter krigen på Gaza. Dette reflekteres også i engasjementet i kommentarfeltene.

Det er de to organisasjonene Med Israel for fred og Palestinakomiteen som har mest aktivitet i kommentarfeltene. Tidligere så vi at disse også har lagt ut flest innlegg, på grunn av sitt særlig engasjement for konflikten.

Som diagrammet viser er det også mest aktivitet i kommentarfeltene til de andre profilene i de første månedene etter angrepet og Israels invasjon i Gaza.

Antall kommentarer over tid (N=64 781)*

*Oversikten inkluderer ikke kommentarer som kun inneholder GIFs, MIMEs eller bilder.

Språklige angrep på TikTok

Språklige angrep på TikTok

Ved hjelp av språkalgoritmen A&ttack2 har vi også kartlagt andelen språklige angrep i kommentarene på TikTok.

Algoritmen finner at 4 prosent av TikTok-kommentarene som inngår i Midtøsten-debatten inneholder stigmatiserende, nedsettende, krenkende, stereotypisk, ekskluderende, sjikanerende eller truende ytring.

I TikToks retningslinjer er det oppført at plattformen har et omfattende sett med retningslinjer for moderasjon av innhold og kommentarer, inkludert hatprat mot beskyttede grupper.¹⁵ Kommentarene vi har kartlagt er de som har blitt stående etter moderering fra plattformen eller brukerne selv. Flere av kommentarene

har likevel innhold som er krenkende og bygger opp under stigmatiserende fremstillinger:

«Ja, vesten har siden slutten av andre verdenskrig vært jødestyrt»

«Hahahah, bygge opp? Alle landene det er folk fra Midtøsten er et rent helvete. Polen, helt fint og ingen av dere der»

En betydelig del av angrepene er også rettet mot andre i kommentarfeltene. På neste side ser vi nærmere på hvordan personangrepene forsterker polariseringen i debatten.

4 prosent språklige angrep i debatten om Midtøsten-konflikten på TikTok

Sterke personangrep i TikTok-debatten forsterker polariseringen

«Ok så du er bare en patetisk antisemit jwla voldtekts ape se og kom deg ut av landet jwla terrorist».

Kommentaren over er ett av mange eksempler på grove og sjikanerende personangrep som forekommer i TikTok-debatten om Midtøsten-konflikten. Dette spesifikke tilfellet stammer fra kommentarfeltet til en av de riksdekkende mediene, men tilsvarende kommentarer finnes på tvers av de ulike profilene vi har analysert.

Kommentarene nedenfor illustrerer ulike former for personangrep i debatten. Disse angrepene spenner fra nedsettende kommentarer om intelligens og utseende, til rasistiske og antisemittiske ytringer rettet mot andre i kommentarfeltet.

Når kommentarer angriper personer basert på etnisk opprinnelse eller religiøs tilhørighet, bidrar det til å forsterke den allerede polariserte debatten. En konflikt som utspiller seg geografisk sett langt fra oss, kommer umiddelbart svært tett på når negative ytringer om jøder og muslimer blir en del av debatten. Slike personangrep kan forsterke og sementere konfliktlinjene mellom folkegrupper – også her i Norge.

Andre studier viser også at hets og angrep i kommentarfeltene øker terskelen for at folk tør å delta i debatten. Selv det å være vitne til angrep på andre kan få folk til å trekke seg fra diskusjonen.

Do you think you surprise me? You are a Muslim, what have you done in the world besides conquering the Middle East and Islamizing nations with swords.

De som du kaller terrorister er bedre enn deg og hele rasen din. Så stfu.

Hold kjeft brurbrur pakkis, gå hjem til kusinen din

Eneste som er oppdiktet er deg og din identitet. Du vet ikke hva du snakker om. Analfabet. Du støtter en terrorist stat. Skam deg.

Parasitten ble krenka? Slutt og støtte massebord på småbarn da, ekle rotte 🤢 Så kan du "rore" deg ned selv.

6

6

6

**Kvalitativ
analyse av
Facebook og
TikTok**

**Hva handler
kommentarene
om?**

De mest fremtredende temaene i kommentarfeltene

For å få en dypere forståelse av debatten om konflikten i Midtøsten på Facebook og TikTok, har vi gjennomført en kvalitativ dybdeanalyse av omtrent 3 prosent av kommentarene på hver plattform.

Diagrammene under illustrerer hvordan disse kommentarene fordeler seg på ulike tematikker knyttet til situasjonen i Midtøsten og krigen i Gaza.

Facebook-kommentarenes meningsinnhold og tematikk (N=10 000)*

TikTok-kommentarenes meningsinnhold og tematikk (N=1661)*

*Kommentarer som er skrevet under innlegg om Midtøsten-konflikten, men som likevel ikke omhandler dette temaet, har vi kategorisert som «ikke relevante». Slike kommentarer utgjør 16 prosent av samlet antall kommentarer på Facebook og 14 prosent på TikTok. Disse er ikke inkludert i diagrammene og grafene summerer derfor ikke til 100%.

Diagrammene på forrige side viser at en betydelig andel av kommentarene på begge plattformer fokuserer på utviklingen i konflikten, spesielt med hensyn til krigshandlinger i Gaza. På både Facebook og TikTok utgjør slike kommentarer rundt 20 prosent av det totale antallet. Selv om kommentarene primært dreier seg om nylige hendelser, viser de et bredt spekter av perspektiver og meninger om hendelsene, samt påliteligheten i informasjonen som gjengis og deles.

Videre ser vi at kommentarer som utelukkende inneholder kritikk av andres synspunkter er fremtredende, noe som reflekterer den sterke polariseringen i diskusjonene. På Facebook utgjør kritikk av hvordan andre i kommentarfeltet forholder seg til konflikten omtrent 16 prosent av kommentarene, mens det tilsvarende tallet på TikTok er drøyt 14 prosent.

Historiske narrativer spiller også en viktig rolle i diskusjonene på begge plattformer, hvor mange argumenter bygger på ulike gjengivelser av historiske «fakta». Det er store forskjeller i hvordan brukerne definerer en riktig historisk fremstilling, og hvilke hendelser som brukes som legitime argumenter for de ulike sidene i konflikten. Det religiøse aspektet er også fremtredende, ofte brukt for å rettferdiggjøre partenes posisjoner.

På de neste sidene ser vi nærmere på fem ulike diskurser og dynamikker som er viktige i forståelsen av debattene:

-
- Ulike virkelighetsoppfatninger, sannheter og tolkninger av hendelser
 - Kampen om det historiske narrative i Israel-Palestina-konflikten
 - Norges rolle og håndtering
 - Kritikk og hets av andre i kommentarfeltet
 - Skyttergraver eller reell debatt?
-

Én hendelse, flere virkeligheter

Både på Facebook og TikTok er den største andelen av de analyserte kommentarene knyttet til utviklingen i konflikten og pågående krigshandlinger. Selv om diskusjonene ofte tar utgangspunkt i spesifikke hendelser, er det tydelig at disse hendelsene både tolkes og vurderes forskjellig.

Kan vi stole på det vi leser og hører?

Samtidig som vi lever i en tid der digitale medier gir oss mulighet til å spre informasjon, bilder og videoer fra krigsområder umiddelbart, er tillitten til det vi ser og hører ofte lav. Kommentarer på både Facebook og TikTok uttrykker skepsis til sannheten i det andre formidler, og spørsmål om manipulerte bilder, «fake news» og propaganda er gjennomgående temaer. Eksempler på dette kan sees i kommentarer som denne på TikTok:

«Har du ett bildebevis eller video?»

Mans andre betviler at videoer som diskuteres er ekte. Som vist i denne Facebook-kommentaren:

«Jeg stoler mer på de faktiske vitnene, de som opplevde å bli kidnappet enn noen dårlig fabrikerte videoer av Israel»

7. oktober-angrepet er viktig i forståelsen av krigen

7. oktober-angrepet blir ofte brukt som referanseramme for å forstå krigen i Gaza. I mange tilfeller forsvares og legitimeres Israels krigshandlinger i Gaza som en riktig og forståelig respons på handlinger utført av Hamas 7. oktober.

Dette sees i kommentarer rett etter angrepet:

«Det har Hamas nå selv sørget for at kommer til å skje. De kommer til å opphøre å eksistere. Støre og AP kommer til å måtte nøye seg med å kondolere. Det har de nylig funne, 40 døde babyer sørget for å medvirke til»

Narrativet om Hamas handlinger brukes også dehumaniserende:

«Folk som dreper babyer er ikke mennesker, det er udyr, skadedyr. Skadedyr fjerner vi»

Samtidig er det andre Facebook-brukere som på et tidlig stadium betviler sannheten i de rapporterte hendelsene, som påstandene om drepte babyer:

«ingen barn eller baby ble halshugget! Det var løgn spredt av israelske soldater!»

Selv måneder etter at påstandene fortsatt er udokumenterte, lever dette narrative videre i debattene. Slike påstander brukes fortsatt som argumenter, noe som eksempelvis fremgår av denne Facebook-kommentaren som er skrevet i slutten av mai 2024:

«Er du klar over at det var Hamas som startet det hele ved å sende flere tusen terrorister inn i Israel, Volta kvinner, steke babyer i stekeovn, drepe foreldre foran barna, og kidnappet flere hundre til Gaza, noen er funnet drept, andre mishandlet! Det er dette IDF kjemper mot å få slutt på all terror.»

Kampen om det historiske narrative

Kampen om det historiske narrative utgjør i underkant av 10 prosent av kommentarene på både Facebook og TikTok. Diskusjonene inkluderer referanser til både eldre og nyere historie, og det er tydelig at de to sidene i konflikten har grunnleggende forskjellig forståelse av historiske hendelser og betydningen av disse.

Hvem kom først?

Mange debatter handler om grunnleggende uenigheter om historiske fakta, og dette utspiller seg ofte i polariserende argumentasjon der andres synspunkter blir avvist eller latterliggjort. Et sentralt tema i disse diskusjonene er den territorielle striden, hvor ulike historiske perspektiver brukes til å legitimere hvem som har den rettmessige eiendomsretten til landområdene. Typiske eksempler på slike kommentar er som disse på Facebook:

«Israel er jødene sitt land, de fikk det i eie for 4000 år siden. Og palestinere i Israel har det ikke vondt. Det er du som ikke følger med.»

«har aldri snakket om en jødisk identitet. Det er vel innlysende at den fins. Like innlysende som det fins en palestinsk identitet, kultur og et folk. Og argumentet "Israel fikk TILBAKE landet sitt" er vel det mest latterlige her. For det som var for 3000 år siden er historie.»

Hendelsesforløpet etter 2. verdenskrig

Samtidig som mange kommentarer trekker linjene flere tusen år tilbake i tid, er det også dype uenigheter om nyere historiske hendelser. Hendelsesforløpet i etterkant av opprettelsen av staten Israel i 1948 er et sentralt konfliktpunkt. Hvilken part som har handlet riktig eller galt, og hvordan disse historiske hendelsene har bidratt til å enten eskalere konflikten eller opprettholde status quo, strides det også om. Disse eksemplene fra TikTok-debattene viser hvordan dette kommer til uttrykk:

«Hvordan fikk du den konklusjonen? Palestina vil ikke ha fred. De har nektet for fred flere ganger over 75år.»

«Palestina fikk egne landegrensene i 1967. Du kan lese FN sin egen rapport på okkuperingen. At du ikke vet dette viser bare hvor uviten du er.»

«Palestinerne som erklærte krig alle gangene først.»

«Det er legit jødene som erobra Palestina, fordi de måtte flykte fra hitler under 2.vk! Åpne en historiebok og slutt å drit deg selv ut, vær så snill 🙄.»

At partene strides om det historiske narrative er ikke overraskende i en så betent og langvarig konflikt. Den kvalitative analysen viser at denne type argumentasjon også utspiller seg i norske kommentarfelt, når konflikten diskuteres.

Norges rolle og håndtering

Debattene på Facebook og TikTok viser en splittelse i hvordan nordmenn oppfatter regjeringens håndtering av Midtøsten-konflikten. Mens noen støtter Norges humanitære innsats, er det andre som kritiserer regjeringens valg, spesielt i lys av påstander om støtte til Hamas og en tilsynelatende anti-Israel-holdning. Det er også misnøye med hvordan nasjonale interesser synes å bli nedprioritert til fordel for internasjonal bistand. Dette skaper debatt om at regjeringen ikke ivaretar norske interesser på en tilstrekkelig måte. Nedenfor er en oppsummering av de mest fremtredende temaene som angår norsk utenrikspolitikk og regjeringens håndtering av Midtøsten-konflikten.

Våpenproduksjon

Både på Facebook og TikTok fokuseres det på Norges indirekte rolle i konflikten gjennom våpenproduksjon i USA, som deretter selges til Israel. Andre setter frem påstander om norsk våpenstøtte til Hamas, under dekke av bistand til Gaza.

Bistand

Når Regjeringen beslutter å gi 70 millioner kroner i bistand til Gaza i oktober 2023, blir dette møtt med sterk kritikk. I mange av kommentarene hevdes det at Norge med dette støtter Hamas, og at pengene heller burde gått til nordmenn som sliter økonomisk. Særlig i Facebook-debatten uttrykkes en økende frustrasjon over at internasjonal bistand blir prioritert fremfor nasjonale behov.

Krisehåndtering

Etter angrepet 7. oktober kritiseres Utenriksdepartementet for ikke å gjøre nok for å evakuere nordmenn fra Israel. Det trekkes paralleller til da Taliban ble fløyet til Norge i privatfly i 2022 på statens regning. Dette oppfattes som et paradoks og en manglende prioritering av norske statsborgeres sikkerhet. Denne typen argumentasjon ser vi særlig på Facebook.

Politisk kritikk

Regjeringen og statsminister Jonas Gahr Støre møter til å begynne med omfattende kritikk for å være for passive i sin karakterisering av Hamas som en terrororganisasjon. Regjeringen anklages videre for å være "anti-Israel" og antisemittisk, med paralleller til andre verdenskrig. Dette reflekterer skepsis til regjeringens holdninger og handlinger.

Norske statsborgere i Gaza

Et Facebook-innlegg fra Sylvi Listhaug, der hun stiller spørsmål ved hvorfor norske statsborgere befant seg i Gaza på tidspunktet når konflikten eskalerer, genererer mye engasjement. Det diskuteres hvorvidt personer som har fått opphold i Norge på grunn av konflikt bør reise tilbake på ferie til disse områdene, og om de i det hele tatt har hatt rett til asyl i Norge.

Anerkjennelse av Palestina

Når regjeringen anerkjenner Palestina som en egen stat i mai 2024, utløste dette delte reaksjoner. Noen ser dette som et nødvendig og ønskelig skritt mot fred og rettferdighet, mens andre mener det er å premiere Hamas og dermed undergrave Norges forhold til Israel.

Kritikk av andre i kommentarfeltet

I den kvalitative gjennomgangen ser vi at det også er mange kommentarer som ikke omhandler et spesifikt tema, men som i hovedsak kan kategoriseres som kritikk av andres standpunkt eller mening. Denne typen ytringer utgjør litt mer enn hver sjette kommentar på TikTok og Facebook når konflikten i Midtøsten diskuteres.

Enkelte kommentarer fremstår saklige, men vi finner at de aller fleste i denne kategorien inneholder negativ omtale av andre personer i kommentarfeltet.

Kommentarene i denne kategorien har til felles at de på ulike måter avfeier eller delegitimerer andres ytringer, gjennom blant annet anklager om at de lyver, at de er hjernevasket, eller at de ikke har nødvendig kunnskap til å uttale seg.

«du er en meget useriøs person, påstandene dine henger ikke på greip.»

«Hjelper ikke å diskutere med disse hjernevasket», skriver en bruker på TikTok.»

«Tilegn deg fakta om historien og konflikten, så kan jeg diskutere.»

«Haha, du tror på zionist-propaganda 🤪🤪»

En annen vanlig måte å avfeie andres meninger på er gjennom personangrep eller bruk av skjellsord.

«tror du skal tie still nå før du får hjertestopp gamlis 😂 godt du viser hvor lav IQ du har.. bare ler av sånne som de 🤪»

«Akkurat det jeg ba deg om å gjøre. Er du en papegøye eller har du egne synspunkter som du på en voksen måte kan argumentere for.»

«Det er du som støtter terrorist søppel og voldtekt, mishandling og drap/halshugging av kvinner og barn. Det er det kun mentalt syke personer som gjør.»

Vi finner også flere eksempler der meningsmotstandere karakteriserer andre på en slik måte at det vanskeliggjør en konstruktiv meningsutveksling. Eksempler på dette er kommentarer som stempler andre som «antisemitt», «nazist», «terrorist», «hamas-elsker», «barnemorder», eller «rasist».

«Anti-semitter bruker anti-sionisme som unnskyldning for jødehatet sitt.»

«Rent bortsett fra det så støtter du tydeligvis HAMAS terrorister... Og det sier alt jeg trenger å vite om deg!»

«du har vel hakekorset innrammet hjemme i stua di, NAZI 🤪🤪🤪.»

«Skremmende hvor feilinformert du er. Hva kan ellers forventes av en rasist som deg!»

Den kvalitative analysen viser at tonen mellom meningsmotstandere er hard, og kritikk av andres standpunkt ytres i stor grad gjennom skjellsord, negativ omtale eller latterliggjøring.

Skyttergraver eller reell debatt?

Som vist i den kvantitative analysen er det 3 prosent av ytringene på Facebook som klassifiseres som språklige angrep, inkludert hatefulle ytringer. Dette er imidlertid bare en del av hvordan debatten utfolder seg. Gjennom den kvalitative analysen ser vi at dynamikken i den offentlige debatten om Midtøsten bærer preg av forskjellige virkelighetsforståelser, uenighet om historiske narrativ og sterk kritikk av meningsmotstandere.

En stor del av ytringene som ikke faller inn under definisjonen språklige angrep kjennetegnes av tungt skyts mot meningsmotstandere.

Illustrasjonen under viser hvordan denne dynamikken utspiller seg i Facebook-debatten. Feltet i midten viser et sjeldent eksempel på kommentarer som gir uttrykk for å forstå begge sider av saken. Uenighet mellom meningsmotstandere er en viktig del av ytringsfriheten, og avgjørende for den praktiske utøvelsen av demokratiet. Men, når uenighet i så stor grad går over i fiendtlighet, vokser det frem en skyttegravsdynamikk i debatten.

Den kvalitative analysen viser at forståelse, enighet og læring mellom meningsmotstandere nærmest er fraværende fra den offentlige samtalen på sosiale medier om konflikten i Midtøsten.

A close-up photograph of a person's face, partially obscured by their hand covering their eyes and forehead. The person is holding a smartphone in their other hand. The lighting is dim and moody, with a blue and red color palette. The text is overlaid in the center of the image.

**Hatet mot de utsatte
gruppene i konflikten**

Eksempler på kommentarer i debatten på TikTok

skylder ikke på en person, men folk fra utenfor Europa har en tendens til å myrde, stjele og voldta mer enn europeere

Israel og de satanistene må brenne i helvete, de er ikke mennesker.

og igjen, en pakkis som kun klager over "vesten", men snakker aldri om hvor ubrukelig arabiske nasjoner er i hele denne situasjonen. hykler er arabere

Ikke prat til meg om jødehat når oldefaren din mest sannsynlig var en nazi. Din jævla tulling. Har du glemt hva dere gjorde mot jøder eller?

Å jeg som trodde de fleste i Norge var mer vettug enn folk flest i USA. Stokk dumme zionister/nazister er dere. Brenne i helvete skal dere 🤩❤️

som du sier ingen velger hudfarge, men de kan velge hvordan de oppfører deg, skitne, masete og kriminelle apekatter

Dere palestinere får takke Hamas terroristene deres. Hamas bruker dere som skjold 🤪🤪🤪 hjernevaskede palestinske lobotomerte kuer

Israel har angrepet palestinere siden 1948. Så klapp igjen din illitterære sionist trash

ok så du er bare en patetisk antisemit jwla voldtekts ape se og kom deg ut av landet jwla terrorist

Vi skal faen meg ikke ta imot mer, vi har nok av sånn avskum her i landet

Nei d gjør d ikke 🧟 sitter du i psykiatri ellerno? Les koranen din jævla tilbakestående taper

Israræva er det værste folket ever. F f... for et folk 🤢

Kom deg tilbake til hjemlandet ditt

Det er jødenes skyld. Fuck jøder

Muslimfiendtlighet og antisemittisme i debatten

Tidligere i rapporten har vi sett at Midtøsten-debatten er preget av sterk polarisering og ulike virkelighetsoppfatninger. Både historisk, religiøs og politisk er det ofte krevende å finne felles grunn. At jøder og muslimer er i sentrum for konflikten innebærer også en fare for at debatten eskalerer i mer hat og fordommer mot to utsatte grupper.

I den kvalitative analysen har vi kartlagt forekomsten av muslimfiendtlighet og antisemittisme i kommentarene på Facebook og TikTok. Totalt sett finner vi at to prosent av kommentarene på begge plattformene inneholder enten muslimfiendtlige eller antisemittiske budskap. Både på Facebook og TikTok er den ene gruppen utsatt for en noe større andel slike kommentarer enn den andre.

Vi må presisere at dette er kommentarer som har blitt stående etter moderering fra plattformene eller brukerne selv. Vi vet for eksempel ikke om plattformenes retningslinjer og algoritmer for moderasjon påvirker bildet.

Det er viktig å huske på at enkeltkommentarer kan ramme de utsatte gruppene det gjelder svært hardt. I tillegg til å vurdere andelen kommentarer som faller inn under definisjonene av muslimfiendtlighet og antisemittisme, er det derfor relevant å se på konteksten rundt kommentarene og hvilke fordommer og holdninger som får økt fotfeste.

På neste side vil vi gå nærmere inn på noen av fordommene som kommer til uttrykk mot jøder og muslimer i den norske Midtøsten-debatten.

Andelen kommentarer med muslimfiendtlige eller antisemittiske budskap utgjør to prosent av debattene på Facebook og TikTok og forekommer i all hovedsak etter 7. oktober.

Fordommer mot jøder og muslimer på sosiale medier

Som beskrevet i metodegjennomgangen har vi lagt HL-senterets definisjon av muslimfiendlighet og antisemittisme til grunn for den kvalitative gjennomgangen av kommentarfeltet. De respektive definisjonene rommer en rekke fordommer mot jøder og muslimer.

Analysen viser at kommentarer i debatten om konflikten i Midtøsten gir uttrykk for disse fordommene. Når det gjelder muslimer ser vi at en av fordommene som kommer til uttrykk er at *muslimer er voldelige*. Denne fordommen brukes blant annet for å forsvare krigføringen i Gaza som et nødvendig onde i møte med voldelige muslimer, eller ved å hevde at alle muslimer er terrorister. I kommentarfeltet trekkes det også linjer til innvandringspolitiske spørsmål, og det tas til orde for å begrense innvandring fra muslimske land til Norge eller Europa. "Av 42 overfallsvoldteker var 100% muslimer", skriver for eksempel en bruker på TikTok.

Det gis uttrykk for at muslimer forakter demokrati og utgjør en trussel for veslig kultur.

Fordommer mot jøder som kommer til uttrykk i debatten på sosiale medier er blant annet at *jøder tror de er bedre enn andre*. Her finner vi kommentarer som hevder at jøder tror de kan gjøre som de vil fordi de er Guds utvalget folk, eller at de bør komme seg ned fra sin høye hest og bli mer ydmyke.

Det gis også uttrykk for fordommer om at jøder har mye makt og utgjør en del av en elite som bestemmer. "Jøderne styrer verden og jeres røv usa og vesten har ikke nosser til at sige noget til fucking jøder", kommenterer en person på TikTok. Et annet uttrykk for antisemittisme er gjennom å hevde at jødene bruker Holocaust til sin egen fordel. "Jøder skyver holocaust foran seg og forventer at resten av verden skal lukke øynene for hvordan de utøver apartheid i Israel», er det en som skriver på Facebook.

Terrorisme mot ikketroende muslimer er nedfelt i Koranen.! Basta. Bare rot/vold/frykt i muslimske land. Hvorfor rømmer folk derfra til fredeligere land...?!

Jaa.. flott dei viser kva dei er. Uønska element som toppar alle kriminal statistikkar. Kva kostar desse svina samfunnet vårt?

Hvem startet å slakte jødiske barn, og alle muslimer jublet? Di forfølger og dreper jøder , kristne osv i hele verden Islam bør forbyes i Europa

Guds utvalgte folk vet du, da er det ikke så nøye med kritisk sans eller fakta på bordet 🙄

ja mye som foregår bland jøde eliten der som ikke du og jeg vet så mye om. Store penger og korrupsjon på høyt nivå.

Jaa.. går ikke å ha disse usiviliserte barbarene blant siviliserte folk, noen av de fikk slippe inn i isreal for å arbeide, og det første de gjør er terror, nei det finnes ikke håp for slikt pakk.

Hva står igjen?

Det diskuteres stadig hvor grensene for ytringsfrihet går. Den offentlige samtalen som utspiller seg på sosiale medier er en stor del av denne debatten. Ansvar for å avgjøre hva som er tillatt og ikke tillatt legges i stor grad over på plattformene som tilrettelegger for debatt, og sidene som administrerer kommentarfeltet. De setter således i praksis rammer for utøvelsen av befolkningens ytringsfrihet.

En tidligere analyse gjort av Analyse & Tall av danske mediers kommentarfelt på Facebook, viser at 6,2 % av alle kommentarer i danske nyhetsmedier i undersøkelsen blir slettet eller moderert bort.¹⁶

Vi har ikke grunnlag for å tallfeste hvor stor andel av de opprinnelige kommentarene i debattene vi har analysert som er fjernet. Det er likevel påfallende at vi finner flere eksempler på svært grove ytringer som står igjen etter moderasjon både på Facebook og TikTok. Noen av disse er trukket frem som eksempler tidligere i analysen.

I oversikten under ser vi eksempler på ulike ytringer som inngår i debattene vi har analysert, og hvordan de kan kategoriseres som henholdsvis hatefulle ytringer, språklige angrep og holdningsytringer som inneholder kritikk, men ikke angrep.

Kategori	Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3
1) Hatefull ytring*	«det er okkupasjon og terrorisme, fan ta disse helvetes jødene!»	«De har vunnet. Og muslimene vil bare starte ny krig med seg selv dere er aper»	«Han bør drepes»
2) Språklige angrep	«putt den bildelen du har som profilbilde oppi rasshølet ditt din gris»	«Jeg har mer tro på at du er en psykiatrisk pasient jeg. Morna...»	«din bedritne NASI og hamas ælskar 🤡»
3) Holdningsytringer, inneholder meningsmotstand men ikke angrep	«du aner ikke hva krig er! Det er ikke morsomt : (»	«Det er lenge siden jeg har forstått at det ikke er alt du skjønner. Men det er greit at du innser det selv også. Nå stopper jeg denne diskusjonen her. Ditt siste innlegg tyder på at du ikke har mange seriøse argumenter igjen»	«tror du skal undersøke dine påstander noen ganger till! Her var det mye usannheter. Det er ikke miff sitt arrangement, de er kun medarrangør»

*Kommentarene er ikke vurdert av det norske rettssystemet som hatefulle, men er vist som et eksempel på en hatefull ytring fordi den rammer beskyttede grupper eller inneholder trusler om vold.

Litteratur

1. Amnest International (2022), *Israels system of apartheid*, tilgjengelig fra: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2022/02/israels-system-of-apartheid/>, besøkt 24. september
2. FNs høykommissær for menneskerettigheter, *STATE OF PALESTINE: Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and in the occupied Syrian Gola*, tilgjengelig fra: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/2024-03/Palestine-March2024.pdf>, besøkt 24. september
3. Amnesty (2022), op.cit., se også Btselem (2017), *The Gaza Strip*, tilgjengelig fra: https://www.btselem.org/gaza_strip, 24. september
4. Amnesty Interational (2022), op.cit.
5. Human Rights Watch (2021), *Palestinian Rockets in May Killed Civilians in Israel, Gaza*, tilgjengelig fra: <https://www.hrw.org/news/2021/08/12/palestina-n-rockets-may-killed-civilians-israel-gaza>, besøkt 24. September
6. FN OCHA (18.september 2024), *Reported impact snapshot | Gaza Strip*, tilgjengelig fra: <https://www.ochaopt.org/content/reported-impact-snapshot-gaza-strip-18-september-2024>, besøkt 24. september 2024
7. Ibid.
8. Chelsea Bailey, CNN (11. desember 2023), *Reports of antisemitism, anti-Arab and anti-Muslim bias continue to surge across the US, new data shows*, tilgjengelig fra: <https://edition.cnn.com/2023/12/11/us/adl-cair-hate-crimes-bias-incidents-reaj/index.html>, besøkt 5. august 2024
9. Marte Dæhlen, *Forskning.no*, (6. november 2023), "Analytikere sier omfanget av manipulerte nyheter, bilder og videoer er større enn noen gang", tilgjengelig fra: <https://www.forskning.no/fake-news-krig-og-fred-nyheter/analytikere-sier-omfanget-av-manipulerte-nyheter-bilder-og-videoer-er-storre-enn-noen-gang/2275855>, besøkt 5. august 2024
10. Analyse & Tall, Common Consultancy (2023), *Angrep & hat i den offentlige debatten på Facebook*, tilgjengelig fra [Angrep & hat i den norske offentlige debatten på Facebook - Analyse & Tall \(ogtall.no\)](https://www.ogtall.no/angrep-hat-i-den-offentlige-debatten-pa-facebook)
11. Human Rights Watch (21. desember 2023), *Meta's Broken Promises: Systemic Censorship of Palestine Content on Instagram and Facebook*, tilgjengelig fra: <https://www.hrw.org/report/2023/12/21/metas-broken-promises/systemic-censorship-palestine-content-instagram-and>, besøkt 5. august 2024
12. TikTok (25. april 2024), *Digital Services Act: Publishing our second transparency report on content moderation in Europe*, tilgjengelig fra: <https://newsroom.tiktok.com/en-eu/digital-services-act-second-transparency-report>, besøkt 16. september 2024
13. META (26. april 2024), *EU Digital Services Act: Transparency Reports for Very Large Online Platforms*, tilgjengelig fra: <https://transparency.meta.com/reports/regulatory-transparency-reports/>, besøkt 16. september 2024
14. Sletvold, B. & Veledar, A. (2021): *Hatefulle ytringer på nett*. https://www.ldo.no/globalassets/_ldo_2019/03/ombudet-og-samfunnet/rapporter/hatefulle-ytringer/ldo_hatefulle_ytringer_pa_nettpdf
15. TikTok (17. april 2024), *Community Guidelines*, tilgjengelig fra: <https://www.tiktok.com/community-guidelines/en/community-principles>, besøkt 5. august 2024
16. Analyse & Tal, Common Consultancy og Justitia (2020), *Digital ytringsfrihed og sociale medier*, tilgjengelig fra: <https://www.ogtal.dk/publikationer/digital-ytringsfrihed-og-sociale-medier>, besøkt 16. september 2024

TikTok-profiler som inngår i datagrunnlaget*:

Arbeiderpartiet
høyre
aufnorge
rod_ungdom
svparti
sosialistiskungdomsu
Kamzygunaratnam
astridweh
vgnett
tv2.no
nrk
dagbladet
nettavisen.no
aftenposten.no
abcnyheter
Medisraelforfred
Amnesty_norge
Palestinakomiteen_norge
joskaarderud
fridamariegrande
Wasimzahid1
julieevlorentzen
iamauroramusic
ingridelidaw
emilielein88
alessandrasmusic
actinganimagus
linnmaren
mcmartii
Abdullahassan941
da1kiran
sheikhendesigns
mysismys

**TikTok profilene i listen over har publisert videoer med tilhørende tekst som har gitt treff på søkeord om Midtøsten-konflikten i perioden. Se metodedelen i rapporten for beskrivelse av hvilke profiler vi har søkt etter innhold fra.*